b: Az hőről mondgya Iosue hogy bizonſág léſzen az ſzőuetſégről, és hogy neminémékképpen vádolni fogia őket ha az Iſten törvényétől el ſzakadnac. Miképpen gyakorta az Prophetác az Mennyet földet bíjac, biſonſágúl.

léſien mi nékünc bizonyſágúl, mert ő hallotta c minden beſzédit az WRnac, mellyeket ſiolott mi nékünc, és léſien ti ellenetec bizonyſágúl, hogy valamiképpen ne hazudgyatoc az ti Iſtentec ellen.

28 És el boczátá Iosue az népet, kit kit az ő örökſégébe.

29 Mikor pedig ezeket véghőz vitte vólna, d meg hala Iosue az Nun fia, az WR ſiolgáia, ſiáz tíz eſztendős korába.

30 És el temetéc őtet az ő örökſégének határába Thimnat ſeraba, melly vagyon az Ephraim hegyén, az Gaas hegynec éſzakról való réſién.

31 És ſiolgála az Izrael az WRnac Iosuenac minden ideiébe, és az véneknec minden napiokba, kic ſokaſg éltenec Iosue után, és kic tudgyác vala minden dolgait az WRnac, mellyeket czelekedett Izraellel.

c: Az hőről mondgya hogy hallotta az WR ſzőuetſégének beſzédét miuel hogy à mellett tőttec vala ſzőuetſéget.

d: Iosue halála.

32 Az Iosephnec pedig czontyáit mellyeket ki hoztanac vala az Izrael fiai Egyptumból, el temetéc Sechembe, az mezőnec réſziében mellyet ſierzett vala Iácob az Hamornac (ki Sechemnec Attya, vala) fiától ſiáz pénzen, és vóltac (az Ioſeph czontyai) az Ioſeph fiainac örökſégekbe. Gen: 50. Exo: 13. Gen: 33.

33 Touábba az Aaronnac fia Eleázáris meg hala, és el temetéc őtet Gibathba ki az ő fiaé Pinhaſé vala, mellyet adtanac vala ő néki az Ephraimnac hegyén.

Ioſue könyuének vége.

BIRAC KÖNYVE

Az Birákról való könyvben meg írattatic az Izraelitác birodalmának állapattya, az Ioſue halálától fogua az Heli papig, tudni illic az népnec Iſten ellen való vétkezéſe, az Iſtennec intéſi és az ő népe ellen való ítéleti. Be foglal pedig ez könyv hgy mint 299. eſztendot.

ELSŐ RESZ.

Az Ioſuenac halála után meg kérdic az Izraelitác Iſtent, mellyic nemzetſég kezdgye az pogányoc ellen való hadakozáſt, Az Iudah és Ioſeph nemzetſége ſerényen hartzolnac, az többi lagyan hadgyác, és az pogányookat nem űzic ki az nékiec iutott földből.

1 Vala

VAla pedig az Iosue halála után, meg kérdéc az Izrael fiai az WRat monduán: Ki mégyen fel à Chananęusra elsöbe, hogy hadakozzéc ö vęle.

2 Es monda az WR, Iehudah mennyen fel: Imé kezében adtam néki az földet.

3 Es monda az Iudah az ö attya fiának Simeonnac: Iere fel velem együtt az énnekem iutott örökségre, hogy hadakozzunc az Cananęusra: Es énis el mégyec te veled az te néked iutott örökségre. Es el méne ö vęle Simeon.

4 Es fel méne az Iudah és kezébe adá az WR ö nékic az Chanaanęust, és Perizęust, és le vágánac bennec Bezekben tíz ezer férfiakat.

5 Es találác Adonibezeket Bezekben, és hadakozánac ö ellene, és meg veréc az Chananęust, és az Perizeust.

6 El futa annac okaért Adonibezec és üzéc ötet, és meg fogác ötet, es el vágác az ö kezeinec és lábainac nagy vijait.

7 Es monda Adonibezec, Hetuen királyoc, kiknec el vágattam vala kezeknec és láboknac nagy viját, ſiedegetnec vala az én aſztalom alatt: A mint czelekedtem, úgy fizetet nékem az Iſten. Es viuéc ötet Ieruſalembe, és meg hala ott.

8 Mert hadakoztanac vala az Iudah fiai Ieruſalem ellen, és meg vévén azt, le vágtac vala annac lakoit fegyuerrel, és az várost tüzzel meg égettéc vala.

9 Es annac vtáña alá ménénec az Iudah fiai, à Chanaanęus ellen való hadakozáſra, ki lakic vala à hegyes földön dęlről, és à lapátzon.

10 Mert el ment vala az Iudah az Canaanęusra, ki lakic vala Hebronba (neue pedig Hebronnac annac elötte vala Ciriatharba) és meg vertéc vala Seſait, Ahimant, és Thalmait.

11 Es onnat ment vala Debirnec lakoira? Neue pedig Debirnec az elött vala Ciriathſepher.

12 Es monda Chaleb: Az ki meg veri Ciriatſephert, és meg veſzi aſit, néki adom Achſát az én leányomat feleſégül.

13 Meg vöué pedig azt Othniel, Cenaz fia, ki Chalebnec öcze vala, és néki adá Achſát az ö leányát feleſégul.

14 Vala pedig hogy mikor (Achſa) mene (az ö férjénec házához) arra kiſitete ötet (az ö férje) hogy az attyától mezöt kérne: Es le ſiála az ſiamárról, és monda néki Chaleb: Mi dolgod vagyon?

15 Es monda néki: Adgy énnékem áldáſt: Mert ſiáraz földet adtál énnékem, adgy énnékem vizek nec kút feieitis, Es adá ö néki Chaleb alsó és felsö kút feieket.

16 A Keneuſnakis pedig à Moſes ipának fiai fel mentec vala az pálma fáknac váraſából az Iuda fiaival, az Iudánac puſitáiára mell' va gyö Arádnac dęlről való réſzébe.

Num: 13. verſ. 22.

Ioſ: 15.

a: Iudah az Simeonnal egybe meg vé ſik fegyuerrel az néki iutott örökſéget, és meg rontya az Cananęuſokat és Perizęuſokat.

b: Ieruſálem városát meg vęszi az Iudah, Hogy pedig ada lá v: 21. azt mondgya hogy az Beniamin fiai nem üztéc ki az Iebuſeuſt Ieruſalemből, oka ez mert az város kettös vala, eggyic Iudaé az máſic Beniamine vala Iudaual egybe, az vár pedig ezzé Beniamine vala.

c: Keneuſnac mondgya az Iethrót az népre vagy nemzetſégre nézue, mellyből való vala, hogy pedig az Iethro fiai el mentec vólt à néppel Chanaán földére, arról bizonſágot tészen az iras. Num: 10. 14. 1. Sam: 25. 1. Para. 2. Ier: 35. Aſt mondgya ezért itt az iras, hogy az Iethro fiaiſ el mentec volt az Iudah fiaiual hadakozni az pálmac városiból Iericho-

a Vagy Aián dokot.

mert ból.

mert el ment vala (az Kenęus) hogy laknéc az néppel.

17 Es el méne Iudah viſiontag az ő attyafiáual Simeonnal, és meg veréc az Chanaanęuſt ki Sephatban lakic vala, és meg puſitíták azt, és neuezé az városſt Hormáhnac.

18 Az után meg vőué Iudah Azzáht, és az ő határát, Aſcelont és az ő határát, és Eeront és az ő határát.

19 Mert vala az WR Iudáual, és birá az hegyet: De nem űzé ki az völgynec lakóit, mert vas ſiekerec vala ő nékiec.

20 Es adác Chalebnec Hebront, az miképpen ſiólott vala Moſes, és ki űzé onnan Anachnac három fiát.

21 [d] Az Iebuſęuſt pedig Ieruſalemnec lakóiát ki nem űzéc az Beniaminnac fiai: Annac okaért lakéc az Iebuſęus az Beniamin fiaiual Ieruſalembe mind ez mai napîglan.

22 Fel ment vala pedig [e] az Ioſephnec házais Bethelbe, és az WR vala ő vélec.

23 Es meg kémleltetéc az Ioſephnec háza Bethelt, kinec neue az előtt Luz vala.

24 Es látánac az kémec egy férfiat, ki az várasból iő vala ki, és mondánac néki: Mutaſd meg kérlec bę menetelit az városnac, [f] és ióltéſzünc te veled.

25 Ki meg mutatá ő nékic à városnac bę menetelit, és le vágáq à város népét éles fegyuerrel, à férfiat pedig és minden háza népét el boczátác.

26 El méne azért az az férfiu Hittimnec földébe [g] és városſt epîte, és neuezé Luznac, ez neue mind ez mai napîglan.

27 Nem űzé ki pedig Manaſſe Bethſeannac és az ő faluinac lakoſit, és Thanaaknac, és az ő faluinac lakoſit: Es Dornac, és az ő faluinac lakoſit: Es Ibleamnac, es az ő faluinac lakoſit: Es Megiddónac, és az ő faluinac lakoſit, mert tettzic vala Chananęuſnac, az lakas azon az földőn.

28 Es mikor meg erősődett vólna az Izrael, az Chanaanęuſt adó fizetőué téue, de mindeneſtől nem űzé ki őtet.

29 Ephraimis nem űzé ki à Chanaanęuſt, ki Gazerben lakic vala, annac okaért lakéc az Chananęus ő közöttöc Gazérbe.

30 Zebulun ſem űzé ki az Citronnac lakóit, és Nahalolnac lakóit, annac okaért közöttöc lakéc az Canaanęus, és adó fizetőç valánac nékiec.

31 Aſer ſem űzé ki Achonnac lakóit, és Sidonnac lakóit, Ahlabot, Achzibot, Helbáht, Aphicot, és Rhehobót.

32 Es lakéc Aſer az Chanaanęus között, az földnec lakói közt, mert ki nem űzé őtet.

33 Naphthali ſem űzé ki az Bethſemeſnec lakóit, és az Bethanathnac lakóit: Touábba lakéc az Chanaanęuſoc között, az földnec lakói között, és az Bethſemes és Bethanath lakói adó fizetőc valánac ő nékiec.

34 Es ſiorîtac az Emorręuſoc à

Oo Dan

d: Az nyóltzadic és 21. verſből meg tettzic hogy kettős város vólt Ieruſalem, és eggyiket Iudah, az máſikat Beniamin birta, annékül vólt az vár.

e: Az az, hadat inditotac vala Bethel ellen.

f: Az az, hogy bé menénec és meg vénnéuc az városſt.

g: Vagy az Hitteuſoc földébe. Ioſ. 16. v. 2.

Dan fiait az hegyes földre, mert nem engedic vala nékiec, hogy alá idjenec az völgybe.

35 Mert tettzic vala az lakás az Emorrhęusnac à Har Heresben, Aialonba, és Saalbimba: De minec vtánna az Ioseph házának keze ráioc nehezedött völna, adó fizetőc lőnec.

36 Határa pedig az Emorrhęusnac vala az Hacrabimusoc hágóiától fogua az kősiikla, és azon felyül.

II. Rész.

Ez másodic Caput vgy mint summáia mind az kőuetkőzendőknec, mellyben először meg mondgya hogy noha az Isten meg intette az Angyal által is, vagy Prophéta által az népet, hogy á pogányockal frigyet ne tegyenec, de semmit nem gondolnac azzal: Másodfor hogy mig az Iosue, és az első nemzetség élt, melly bę ment vala az földre, és mig az birákis éltec, kiket Isten adott nékiec, addig bólgáltac az Istennec, de minec vránna azoc meg hóltac esmét el ráuoztac Istentől, melly dologért ßallott reáioc gyakorta az Isten haragia.

1 FEl méne pedig az WRnac Angyala [a] Gilgalból Bochimba, és monda: Ki hozálac titeket Ægyptumból és bę hozálac titeket az földbe, kiért meg esküttem vala az ti Atyáitoknac, és mondéc: Fel nem bontom az én siðuetségemet veletec mind őrőcké.

2 Czac hogy ti ne tegyetec frigyet ez földnec lakoiual, az ő óltárokat el töriétec, és nem engedétec az én siómnac.

3 Es ismét mondéc: Nem üzðm ki őket az ti ortzátoc elől, hanem léſinec mint tőuisſec az ti óldalatokba, és azoknac Isteni néktec botrankozáſtokra.

4 Es lőn, hogy mikor az WRnac Angyala ezeket siólanna az Izrael fiainac, fel emelé az nép az ő siauát, és sirának.

5 Es neuezéc azt az helyet, Bochimnac, és áldozának ott az Istennec.

6 El boczátotta vala pedig Iosue az népet, és el mentec vala az Izrael fiai kiki az ő örökségébe, hogy birnác az földet.

7 Es siolgálá à nép az WRnac Iosuenac minden ideiében, és az véneknec minden napokba, kic soc ideig éltenec Iosue után.

8 Meg hala pedig Iosue az Nun fia az WRnac siolgáia, mikor vólna siáz tíz esztendős.

9 Es el temetéc őtet az ő örökségének határába Thimnathheresben, Ephraimnac hegyén, ki vagyon Gaas hegynec éſiac felől való réſiéről.

10 Es az az egéſſ nemzetség gyűytetéc az ő Attyokhoz: Es támada más nemzetség ő vtánnoc, kic nem tudgyác vala az WRAT, sem pedig az dolgokat nem tudgyác vala, mellyeket czelekedett vala Izraellel.

11 Czelekedének pedig az Izrael fiai gonozt az WR siemei előtt, és siolgálának Bealimoknac.

12 Es el hagyuán az ő Attyoknac WRát Istenét, ki ki hozta vala őket az Ægyptumnac földéből, ménének más idegen Istenec után, kic valának az pogány népeknec Isteni közzül, mellyec valának ő környülőc, és meg haytác

[a] vagy Kősele, Prophéta, vagy pap.

[a] Az az Idegen Istenekhez, bálványoknak.

haytác magokat azoknac: Azért az WRat haragra ingerléc.

13 El hagyác mondoc az WRat, és ſiólgálánac Baálnac és Aſtharotnac.[b]

14 Es meg geriede az WRnac haragia Izrael ellen, és adá ŏket az ragadozóknac kezekbe, és el ragadozác ŏket, és adá ŏket az ŏ körűlöttöc való ellenſégnec kezébe, és meg nem álhatánac többé az ŏ ellenſégec előtt.

15 Valahouá ki mennec vala, az WRnac kezé vala ŏ ellenec gonoſira, az mint meg mondotta vólt az WR, és az mint meg eskűtt vólt az WR ŏnékiec, és igen meg nyomorodánac.

16 Támaſit vala pedig az WR birákat, kic meg ſiabadítanác ŏket az ragadozóknac kezekből.

17 De az ŏ biráiokat ſem halgatác, hanem más idegen Iſtenec vtán fértelmeskedénec, és meghaytác magokat előttöc, el táuozánac hamar az vtrol, mellyen iártanac vala az ŏ Attyoc, és noha hallanác az WRnac paranczolatit, de nem czelekedénec azképpen.

18 Mert mikor támaſit vala az WR nékiec[l] birákot. Az WR véle vala az biróual, és meg tartya vala ŏket az ŏ ellenſégeknec kezéből, az birónac minden napiglan. (Mert el változtattya vala az WR az ŏ akarattyát az ŏ fohászkodáſokért, mellyet téſznec vala az ŏket nyomorgatókért, és ſiorongatókért.)

19 De minec vtánna az biro meg hal vala, viſſza tęrnec vala, és meg férteztetic vala magokat, ſockal inkáb hogy nem mint az ŏ Attyoc járuán az idegen Iſtenec vtán, ſiolgáluán azoknac, és meg haytuán magokat azoc előtt. Semmit el nem hadnac vala az ŏ czelekedetekben, és az ŏ kemény vtokban.

20 Annac okaért meg geriede az WRnac haragia Izrael ellen, és monda: Miuel hogy által hágta ez nemzetſég az én ſiöuetſégemet, mellyet paranczoltam az ŏ attyoknac, és nem engedtenec az én ſiómnac.

21 Enis ki nem űzöc ennec vtánna ſenkit az ŏ ortzáioc elől az pogányoc közzűl, kiket hagyot az Ioſue, minec vtánna meg hólt.

22 Hogy azoc által kéſérczem az Izraelt, ha meg tartyáké áz én vtamot, járuán azon, az miképpen meg tartottác az ŏ attyoc, auagy nem.

23 Annac okaért meg maraſitá az WR ez pogányokat, és ki nem űzé ŏket hamar, ſem kezében nem adá azokat Ioſuenac.

[b]: Aſtharot az Sidon városbéliecnec, és az Philiſteuſoknac báluányoc vólt.

[l]: Vagy, bátnagyokat.

III. Réſz.

Első Fámáltatnac az pogányoc kiket Iſten meg hagyot vólt az Canaan földén, hogy azoc által az Izraelitákat probálna és tánitaná: Meg ſabadjtya Iſten az népet Othoniel, Ehud, és Samgár által.

1 EZec pedig az nemzetſégec kiket meg hagyott az WR, hogy azoc által kéſértené az Izraelt, azokat tudni illic kic nem tudgyác vala az Chanaanęus ellen való hadakozáſokat.

a: Az az, hogy meg tanitaná őket arra, hogy Istenhadakozzic ő mellettek! Mert tőlle lehet tudác közönséges képpen á Moses és Iosue ideiében lett dolgokat, de az Istennec kiualtképpen való ítéletit nem vöttéc ez fzekbe.

3 [a] Czac ez végre hogy tanúlnánac az Izrael fiainac maradéki, és hogy meg tanîttaná (az Isten) azokat az hadakozásra, azokat tudni illic az kic azt nem tudtác.

3 Öt feiedelemségi Peliſtimnec, és mind az Chanaanęuſoc, az Sidoniuſoc, és az Hiuęuſoc, kic laknac vala Lebanon hegyén, az Baalhermon hogyétől fogua Hamathnac bę menteleſig.

4 Kic azért hagyattac vala, hogy meg kéſértené ő általoc az WR az Izraelt, hogy tudná ha engednénec parantſolatinac az WRnac, mellyeket paranczolt az ő attyoknac Moſes által.

5 Lakánac annac okaért az Izrael fiai az Chanaanęuſoknac, Hittęuſnac, Emorrhęuſnac, Perizęuſnac, Hiuęuſnac, és Iebuſęuſnac kőzötte.

6 Es vőuéc az ő leányokat magoknac feleſégül, és az ő leányokat adác azoknac fiainac, és ſiolgálánac azoknac az ő Iſteneknec.

7 Tőnec annac okaért az Izrael fiai gonoſit az WRnac ſiemei előtt, és el feletkezénec az ő Wrokról Iſtenekről, és ſiolgálánac az Baalimoknac, és Aſtarothnac.

8 Annac okaért fel geriede az WRnac haragia Izrael ellen, és adá őket à Chuſanriſathaimnac, [b] Aramnaharaim kirallyának kezébe, és ſiolgálánac az Izrael fiai az Chuſanriſathaimnac nyóltz eſitendeſig.

9 Kiáltánac pedig az Izrael fiai az WRhoz, és támaſita az WR meg ſiabadîtót az Izrael fiainac, és meg tartá őket Othonielt az Cenaz fiát, Chalebnec őczét.

10 Es miuel hogy ő rayta az WRnac lelke vala, az Izraelért boſiſiút álla. Ki ménuén pedig az hadra, kezében adá ő néki az WR Chuſanriſathaimot Aramnac királyát, és meg erőſſédec az ő keze Chuſanriſanthaimon. [b]

11 Es nyugouéc à föld negyuen eſitendeſig, [c] és meg hala Othoniel az Cenaz fia.

12 Iſmét gonoſit ezelekedénec az Izrael fiai az WRnac ſiemei előtt. Es meg erőſité az WR Eglont Moábnac királyát Izrael ellen, annac okaért, mert gonoſit czelekedett vala az Iſtennec ſiemei előtt.

13 Ki hozzá gyűyté az Amonnac és Amaleknec fiait, és el ménuén meg veré az Izraelt, és birác az pálmáknac városát.

14 Es ſiolgálánac az Izrael fiai az Eglon királynac tizen nyóltz eſitendeſig.

15 Kiáltánac annac okaért az Izrael fiai az WRhoz, és támazta az WR ő nékiec meg tartót, Ehudot Geranac fiát, ki Iemininec fia vala, [d] kinec az iob keze haſiontalan vala, és küldénec az Izrael fiai ő általa aiándékot az Eglonnac Moábnac királyánac.

16 Szerze pedig magánac Ehud egy kęt élő kardot, kinec egy ſigni vala az hoſiſia, mellyel meg őuedezte vala magát az ő ruháia alatt, az ő iob tomporáiánál.

17 Bę mu-

OTHONIEL. Másodi hadnagy Iosue után, uralkodic 40. eſztendeig.

b: Az az, hatalmat vőn á pogány királyon.

c: Ez negyuen eſztendőt nemellyec az kiiöueteltől fogua ſzamlállyac és az Iosuenac harmintz két eſztendőt tulaydonîtanac az Othonielnec nyólczat. Nemellyec ſzámlállyác az Iosue hálálatúl az 40. eſztendőt és az Othoniel bireſságának 40. egéſz eſztendőt tulaydonîtanac. Szabad légy vélle mellyiket kőuetőd.

d: Az az, Beniaminnem zetſégeből való vala.

[a] Aramnaharaim királlyának, az ez, az viz kőzött való Syrianac királlyának, Meſopotamiabéli királnac kezébe.

17 Bę mutatá annac okaért az aiándékot Eglonnac Moáb királyánac, Eglon pedig felőtte igen kőuér ember vala.

18 Mikor pedig bę mutatta vólna az aiándékot, el boczátá azokat à kic az aiándékot vittéc vala.

EHVD: Hermadic hadnagy Iosue után, ki Samgárral egybe vrakodott 80. eſztendeig.

19 Ő pedig hátra tęre az kő bányáktól, mellyec valának Gilgalban, és monda: Titkos beſiédem vagyon te veled ô király, kinec felele: halgas, veſiteg. Es ki menénec ő tőle mindenec kic állanac vala ő előtte.

20 Ackor Ehud bę méne ő hozzáia, (az király pedig ül vala az nyári vaczoráló házba ő maga) és monda Ehud ő néki: Az WRnac beſiédét, mondom néked: Es fel kele az ő király ſiękéből.

21 Ackor ki nyuyta Ehud az ő bal kezét, és ki rántá kargyát az ő iob tomporáiáról és bę ůté azt az ő haſába.

22 Es bę méne męg az fogattyoiájs az vaſa után, annîra hogy bę rekeſitené az kőueri à fegyuert: Mert ki nē vonhata à kardot az ő haſából, és ki omla az ganáija.

23 Altal méne pedig Ehud az palotán, minec vtánna bę vonta vólna az vaczoráló háznac aytaiát, és azt bę zárlotta vólna.

24 Mikor pedig ki ment vólna, az ſiólgai bę ménénec, látác, és imé az vaczoráló háznac aytái bę zárattatua valának, és mondánac. Bizoń haſát tiſitîttya az nyári vaczoráló házba.

25 Es mikor ſoc ideîg vártac vólna, imé nem nîttya vala fel az vaczoráló háznac aytaiát: Hozánac kolczot añac okaért, és meg nîtác: Es imé az ő WRoc az főldre eſett vala halua.

26 Ehud pedig el ſialadott vala mîg kéſénec azoc, és el halladta vala az kő bányákat, és iutott vala Seiráthban.

27 Mikor pedig iutott vólna az őueihőz, kűrttel kűrtőle az Ephraim hegyén, és alá ménénec ő véle az Izrael fiai az hegyről, és ő azoc előtt vala.

28 Es monda nékiec: Iertec vtáñam énnékem: Mert kezetekbe adta az WR à ti ellenſégteket Moábot: Alá ménénec annac okaért ő vtánna, és el foglalác az Iordáñac réueit Moábtól, és nem hagyánac ſenkit azon által meñi.

29 Es le vágánac Moábba ackor, vgy mint közel tíz ezer férfiat, minden gazdag és erős férfiat, és ſenki el nem ſialada.

30 Es meg álaztatéc Moab azon à napon Izraelnec keze alatt, és meg nyugouéc à föld nyóltzuan eſitendeîg.

31 Ő vtánna pedig vólt Samgar Anáthnac fia, és meg ölé az Peliſthimoc közzül, közel hat ſiáz férfiakat, egy ökör ősitőnuel, és meg tartá ős az Izraelt.

IIII. Réſz.

Az Iſten az ő népét adgya az Iábin király kezébe, mikor ő tőle el haylottac vólna, Kiáltanac az Iſtenhőz, és adgya nékiec hadnagyul à Báracot, ki meg veri az Jabin hadát az Deboráual egybe, az Iabint meg ölí az Iahel, az Heber feleſége.

1 NEm ſiűnénec meg pedig az Izrael fiai gonozt czele-

kedni az WRnac ſiemei előtt, minec vtánna Ehud meg hala.

2 Es adá ők et az WR az Iabinnac Chanaannac királlyának kezébe, ki wralkodott vala Haſorba (kinec az ő ſeregénec hadnagya vala Siſara,) ő pedig lakic vala az pogányoc városába Haroſethbe.

3 Es kiáltánac az Izrael fiai az WRhoz, mert kilencz ſiáz vas ſiekerei valánac ő néki, és ő el nyomta vala felőtte igen Izraelt húſi eſtendeig.

BARAC, Deboraual egybe az Iſten népénec negyedic hadnaggya Iofua után, 40. eſztendeig.

4 Déboráh pedig iőuendő mondó aſſioni állat, Lapidóthnac feleſége, itéli vala ackor Izraelt az időbe.

5 Ő pedig lakic vala Déboráhnac pálma fáia alatt, Ramáh és Bethel közőtt, Ephraimnac hegyén, és fel mennec vala az Izrael fiai ő hozzá törvéſre.

6 Es el küldé és el hiuatá Baráchot az Abinoamnac fiát Cedes Naphtaliból, és monda néki. Auagy nem paranczoltaé meg az Izraelnec Wra Iſtene, meñy el és gyűjcz egybe az népet à Thábor hegyére, és végy melléd tíz ezer férfiakat az Naphthalinac és Zabulunnac fiai közzűl.

7 Es te ellened ki hozom az Ciſon patakiához Siſerat, az Iabin ſeregénec hadnággyát, és az ő ſiekerit, és az ő ſokaſágát, és kezedben adom neked őtet.

8 Es monda néki Barác: Ha el iőuendeſi velem, el mégyec, ha pedig el nem iőuendeſi én velem, nem mégyec.

9 Ki felele néki: a En el mégyec te veled, de nem léſieſ tijéd az diczéret, ez vton à mellyet te kőuetſi: Mert aſſioni állat kezében adgya az WR Siſerát. Fel kele annac okáért Deborah, és el méne Baráckal Cédesbe.

a: Az az. El mégyec en te veled, de az diadalomnac ditſősége nem tijéd léſzen.

10 Ő ſſue gyűjtuén annac okáért Barác Zabulunt és Naphthalit Cédesbe, el vűn magáual tíz ezer férfiakat, és el méne ő véle Deborais.

11 b Heber pedig ki az Cenęuſoc közzűl való vala, el vált vala Caintol Hobabnac Moſes ipánac fiaitol, és vonta vala az ő ſátorát Elonîg Saanañimba melly vagyon Cédesbe.

b: Az az. Heber az Iethro pap maradéki közzűl való, el hagyván az ő nemzetſégét az Iudab puſztaiában, az Nephthalin földébe ment vala lakni.

12 Hîtré tőué pedig Siſerának, hogy fel ment vólna Barác az Abinoam fia az Thábor hegyére.

13 Ő ſſue gyűjté annac okáért Siſeráh minden ſiekerît, kilencz ſiáz vas ſiekerît, és minden népét, melly vala véle à pogyánoknac városából Hároſethből, Ciſonnac patakia mellé.

14 Es monda Deborah Barachnac, kelly fel, mert ez à nap, mellyen az WR kezedbe adta Siſerat: Auagy nem az WR mégyené ki te előtted? Es alá iőue Barác az Thabor hegyéről, és az tíz ezer férfiac ő vtánna.

15 Es meg rontá az WR Siſerát, és minden ſiekerît, és minden táborát fegyuernec éliuel Barác előtt, és le ſálla Siſerah az ſiekérről, és fút vala gyalog.

16 Barác pedig űzé az ő ſiekerît és táborát mind az pogyánoc városig

varoſaig Haroſethîg, és el húlla minden tábora Siſerának fegyuernec éli miatt, meg nem marada még ezac éggyis.

17 Siſera pedig el ſialada lábain az Iaelnec, Heber feleſégének, ki az Cenęuſoc közzül való vala, ſátorába: Mert békeſſég vala Iabin között Haſornac királlya között, és az Heber Cenęus háza népe között.

18 Es ki méne Iael eleibe Siſerának, és monda néki: Tęr bę édes WRam tęr bę énhozzám, ne félly. Es bę tęre ö hozzá az ſátorba, és bę fede ötet laſnackal.

19 Es monda néki: Adgy kérlec énnékem innom egy keues vizet, mert ſiomiuhozom. Es meg nîta egy teijes tömlöt, és innya adá néki és bę lepedé ötet.

20 Es mödá añac felötte ö néki: Ally à ſátornac aytaiára, és ha valaki bę iöuend és kérdend tégedet, és ezt mödgya: Vagyoné itt valaki? Mondgyad hógnintſen.

21 Es vöue Iael az Hebernec feleſége az ſátornac ſiegét, és kezében vöue az pörölt, és titkon bę méne ö hozzá, és bę veré az ſieget az ö vac ſiemébe, és bę ſiögezödéc az földbe (amaz pedig el fáradott vala, és el alutt vala,) és így hala meg.

22 Imé pedig Barác üzi vala Siſerát, és ki méne Iael ö néki eleibe, és monda néki: Iöſite és im meg mutatom néked az embert, az kit kereſſi. Ki bę méne ö hozzáia, és imé Siſera el nyuluán ott fekſiic vala halua, és az ſieg az ö vac ſiemébe vala.

23 Meg alázá annac okaért az Iſten az napon Iabint Chanaannac királlyát az Izrael fiai elött.

24 Es az Izrael fiainac kezec eröt vön, és meg keményedéc az Iabin ellen, Chanaáñac királlya ellen, mind addîg, mîg nem el veztené Iabint, à Chanaannac királlyát.

V. Réſz.

Barác és Debora az diadalom után éneket mondanac az Iſtennec, ki ez diadalmat nékic adta, és az énekben az Iſtent diczéric, egybeketis pedig intenec az hálá adáſſal való énekléſre. Másodſor elö ſámlállyác azokat az kic nékic ſegitſégül vóltanac ez hadban, iólleher Iſtennec tulaydonityác az nyereſéget, Neuezet ſerint pedig diczéric az Iaheit. Atkozzác azokat kic nékic ſegitſéggel nem vóltac, és neuetic czuſöllyác az élenſégnec kérkedéſeket

1 ENeklé pedig Deboráh és Barác az Abinoam fia az napon, ezt monduán.

2 Miuel hóg az Izraelen eſett boſiút meg állotta, à népnec ſiabad akarat ſierint való engedelme által: Azért áldgyátoc az WRat.[a]

3 Hallyátoc meg királyoc, és fülleitekbe vegyétec feiedelmec: En az wrnac éneket módoc, és énekleс az Izrael WRánac Iſtenénec.

4 [b] WRam, mikoron Seirből ki iöñél, mikoron eléb meñél az Edomitáknac földökből, az föld meg indula, az égekis czöpögnec vala: Az ſürö föllyegekis vizeket czöpögnec vala.

5 A hegyec el oluadánac az WRnac ortzáia elött: Söt à Sinai hegyis az Izrael WRánac Iſtenénec ielen vólta elött.

6 Az Samgárnac az Anáth fiáinac ideiébe, Iaelnec ideiébe, meg puſitúltac vala az útac: Es az vtoniá-

[a] Ezt azért mondgya, mert noha ez Barác nem vala ö hadnagyoc mind az által ſzabad akaratyokból kömettéc vala ötet.

[b] Az Deboráz az Baracczal egybe, hálákat ád az Iſtenec, hálá adáſnac két okat mondgya. Elöſzer mert régeſſé iól tett Iſten az ö népével mikor öket Ægyptumból ki hozta. Másodſzor mert moſtis iól tött az ö megnyomorodott népével, meg ſzabaditván öket az Iabintól.

ton iárónac ſeregec kerengő vtakon iárnac vala.

7 El puſitúltac vala az erőſſégnélkűl való városoc Izraelben, el puſitúltac vala mondom, mîg nem én Deboráh fel keléc, mîg nẽ fel keléc mint Anna Izraelbe.

8 Valamikor az Izrael wy Iſteneket válaſit vala, az ellenſég à kapu előtt vala: mégis ſem pais, ſem kopiac nem láttatanac[b] negyuen ezer Izraelitaknak is kezekbe.

b: Az az, Semmi bátorſágoc nem vala az Izraelitáknac.

9 [c] Az én ſiiuem haylandó az paranczolatoknac feiedelmihőz kic vadnac Izraelbe, és azokhoz kic ſi abad akarattyoc ſierint engedtenec à nép közzűl, azért áldgyátoc az WRat.

c: Inti aj, hálá adáſra. Debora az Sprakat, az kőſſéget, vton iárókat, magát és Baracot.

10 Kic űltec ſiep feiér őſiuéreken, kic az itéletben elől iáróc vattoc, és kic iártoc vton, ezekről beſiéllyetec.

11 Kic, az kúton való merîtéſnec idején, az ellenſégnec nîlainac zugáſától félnec vala, ott beſiélgeſſenec ez vtán az WRnac igaz czelekedetiről, és Izraelben az falukba lakozókhoz való igaz czelekedetiről: Mikor az kapúkon ki mennec az WRnac népe beſiélgeſſen erről.

12 Kelly fel, kelly fel Deborah: Serkenny felly, ſerkenny fel, mondgy éneket: Kelly fel Barác és fogua vigyed az te foglyaidnac ſokſágát Abinoamnac fia.

13 Ackor[d] à Chanaán népének maradékának wraſágát, adá az Nagyſagos Izraelitáknac: Az WR birodalmat adott nékem az erőſsöken.

d: Tudni illic mikor az Cananeuſokat Barac rabbá tette.

14 [e] Az Ephraim nemzetſégéből azoc közzűl, kiknec határoc az Amalechitakîg vagyon: Es az te néped közzűl, az téged követő Beniamin nemzetſége közzűl: Es Machir nemzetſégéből à törüéſn tudóc: Es Zabulunnac nemzetſégéből, à kiknec méltóſágoc vagyon az népnec egybe gyűytéſére, hozzám iőnec iró deákomnac leuelére.

e: Azokat ſzámlállya ec lő kic ſegítſégűl voltac, es engedtenec néki:

Ephraim. Iudah. Simeon. Beniamin. Manaſſe. Zabulon.

15 Az Iſſachar nemzetſégéből való feiedelmẽkis az Deboránal (éggyeznec:) Mint az Iſſachar à képpen à Barác (engedet) kinec lábainac nyomdokát követte az ſereg az völgybe: Es à több nemzetſégektől el válaztatott Ruben nemzetſégéből való ſerény feiedelmec.

Iſſachár.

Ruben.

16 (Miért kenáhſi űlni amaz te ketttős terhed között) te Iſſáchár (mikor hallod az ellenſég ſeregének zengéſét?) Es à Rubenitác mellett lakozó, nagy és mély gondolatú feiedelmec.

Gad.

17 Az Iordánon túl való Gilead auagy nyugotté? Es az Dan nemzetſége miért laknéc à haióknál? Az Aſer nemzetſége miért űlne à tengermec partyán, és à magas kőſziklákon miért laknéc?

Dan.

Aſer.

18 Az Zabuluñac és Nephthalinac népe halálra vetette magát, az mezőnec magas hegyen.

Nephtali.

[f] Az az, 43 Thabor hegyen.

19 [f] El iőttec az királyoc, és hartzoltanac: Ackor hartzoltanac à Chanaannac királijs Tahannac tartományából valóc, az Megiddon vizénél: De czac egy kis darab ezűſtöt ſem kaphatánac.

f: Azt akarja mondani, hogy noha több pogány király is iőtteç volt az Siſera mellé, hogy valamit kapianac, deſemmit nem kaptac.

20 Az

20 Az mennyekből hartzoltanac (mi mellettünc:) Az czillagoc az ő helyekből hartzoltanac az Siſera ellen.

21 Az Kiſon patakia ſöprette el öket, az Chedumim patakia, az Kiſon patakia: g Tapodgy meg ő én lelkem minden erőt.

g: Vagy: te ön lelkem bátorſággal által megy vala es vizen.

22 Ackor az ő erős vitęzinec louoknac körmöc meg törödénec az ő futáſoc miatt.

23 Atkozzátoc az Merózt azt mondgya az WRnac Angyala, ſiüntelen átkzzátoc az ő lakoſit: Mert nem iöttec ſegîtſégre az WRnac, az WRnac mondom ſegîtſégére, az erőſſec ellen.

24 Diczértetſſéc minden aſſioni állatoknac felötte az Iael az Heber Chenęuſnac feleſége: Minden ſátorba lakozó aſſioni állatoknac felötte áldaſſéc.

25 Vizet kért vala az Siſera, teijet adott az Iael, à nagy wrakhoz illendő czeſiében adott nékie vaynac teiét.

26 Az ő bal kezét az ſiegre, iob kezét pedig az munkalkodóknac pörölyére nyuytotta: Es ütötte az Siſerát, feiét el vötte, meg ſebeſitötte, és által verte az ő vac ſiemeit.

27 Az ő lábai között tekergett, el eſett, fekütt: Az ő lábai között görbedett meg, el eſett, az holott meg görbedett vgyan ott el eſett meg haluan.

28 Az Siſerának Annya az ablákon néz vala, és czáczog vala, à roſtélyos ablakon néz vala, azt monduán: Miért kéſic az ő ſiekere meg iöni? Miért kéſnec az ő ſiekerinec louainac láboc.

29 Az ő fő aſſioni állati közzül az eſieſſec felelnec vala, Sőt męg ő magais ő magát illyen beſiédeckel vigaztallya vala.

30 Auagy nem az nyert prędát oſityáké? Egy auagy két leánzot minden ſiemelyre? Az ſiép tarka öltözeteknec nyereſégét az Siſerának ő magának, à tarka és töuel varrott nyert öltezeteknec prędáját: Mind két felöl ſiépen meg varrott ékeſſégeket az erőſſeknec nyakoknac meg ékeſitéſére.

31 Ezképpen veſſénec el mind az te ellenſégid WRam, az kic pedig téged ſieretnec, legyenec ollyanoc mint az Nap mikoron fel támad az ő ereiébe.

32 Es ezképpen meg nyugouéc az föld negyuen eſitendeîg.

VI. Réſz.

Az Izraelitác mikor eſmét el ſakadtac vólna az Iſtentől, adgya Iſten őket az Madianitác kezebe, és meg feddi őket Prophetа álal. Az után Angyalat borzantya ő hozzáioc és az álal az Gedeont hiua és kéſidi az népnec fabadiráſára.

1 CZelekedénec pedig gonoſitaz Izrael fiai az WRnac ſiemei előtt, és adá öket az WR Midian kezébe hęt eſitendeîg.

2 Hatalmat vön azért à Midian keze Izraelen: Az Midiannac orzáia előtt való féltekbe tſinálác az Izrael fiai az barlangokat, haylékokat, és erőſſégeket, mellyec vadnac az hegyekbe.

3 Mert mikor vetéſt réſien vala Izrael, fel mennec vala Midian és A-

és Amalec, és az Cedém fiai fel mennec vala ő ellene.

4 Kic táborban siálnac vala ő ellenec, és pusztíttyác vala az földnec gyümölczét mind addig, míg iutnál Azzában, és nem hadnac vala éleſt Izráelbe, ſem barmokat, ſem ökröket, ſem ſiamárokat.

5 Mert mind ő magoc, és az ő nyáioc mind fel mennec vala, és az ő ſátoroc, és mennec vala à Saskáknac módgyára az ſokaſág miatt, ſem ő magoknac, ſem teuéiéknec nem vala ſiáma, mennec vala mondom à földre, hogy el pusztítanác azt.

6 Mikor azért igen megnyomorodott vólna az Izrael à Madianitác miatt, kiáltánac az Izrael fiai az WRhoz.

7 Mikor pedig kiáltottanac vólna az Izrael fiai az WRhoz az Midian miatt.

8 Küldé az WR iöuendö mondó férfiat az Izrael fiaihoz, és monda nékiec, Igy ſiól az Izrael WRa Iſtene: En hozálac ki titeket Ægyptumból. En hozálac ki mondom titeket az ſiolgálatnac házából.

9 És ki mentettelec titeket az Ægyptumbélieknec kezekből, és minden nyomorgatóidnac kezekből, kiket ki üztem à ti ortzátoc elött, és néktec adtam az ő földöket.

10 Es mondéc ti néktec: En vagyoc à ti WRatoc Iſtentec, ne félyétec az Emorrhéuſoknac Iſtenét kiknec földökben laktoc ti, és nem engedétec az én ſiómnac.

11 El iöue az után az WRnac Angyalis, és le ülé az czerfa alatt, melly vala Ophrahba, ki vala az Ioaſe, ki Abiezer nemzetſégéből vala. Gedeon pedig az ő fia buzát czépel vala egy ſiérün, hogy el iktatná az Midian ortzája elött.

12 Es meg ielenec ő néki az WRnac Angyala, és monda néki: Az WR veled erös férfiu.

13 Es felele néki Gedeon. Kérlec édes WRam, ha velünc vagyon az WR, miért talált minket mind ez nyaualya? Es hól vadnac mind az ő czuda dolgai, mellyeket beſiéllettenec mi nékünc à mi atyáinc, monduán: Auagy nem Ægyptumból hozotté ki minket az WR? Moſtan pedig el hagyott minket az WR, és adott minket à Midian kezébe.

14 Tekinté pedig ő reáia az WR, és monda: Menny el ebben ez te erösſégedbe, és meg ſiabadîtod az Izraelt Midian kezéből. Auagy nem küldteleké el tégedet?

15 Es monda néki: Oh édes WRam, mi módon ſiabadîczam meg Izraelt? Imé az én atyám egy ſiegény ember Manaſſeba, és én leg kiſſeb vagyoc az én atyám házába.

16 Ackor monda néki az WR: mert veled léſiec, és meg vered Midiant, mint czac egy férfiat.

17 Ackor monda néki: Kérlec ha találtam kegyelmet az te ſzemeid elött, adgyad iegyet annac hogy te ſiólaſi én velem.

Gedeon. Az Izraelitáknac állapodicz hadnak gyá 40. eſztendeig.

18 El

18 El ne menny kérlec innen mîg meg iŏuŏc hozzád, és ki hozom az én áldozatomat, és le tészem elŏdbe. Az felele: En itt lészec mîg visszatérendesz.

19 Gideon pedig bę méne és készíte egy keczke gödölyét, és egy mértéc lisztből kouásinélkül való kenyereket, húst tŏn egy kosárba, és az húsnac leuét egy fazékba, és ki viué annac à ki vala az czerfa alatt, és bę mutatá néki.

20 Es monda néki az WRnac Angyala: Vegyed à húst, és à kouásinélkül való kenyereket, és rakd ez kősziklára, és az húsnac leuét tŏlcz ki reáia, és úgy czelekedéc.

a: Miuel Bóg nem volt szabad senkinec sohúl egyebütt hanem az Istennek szentélyénél és ládájánál áldozni. Deut: 12. Annac okáért azt mondgyác à bŏlcz emberec hogy éledelt vitt ki az Gedeon. hogy ollyan módŏ gazdálkodnec az Angyalnac mint régen az Abraham és Loth. De az Angyal abból áldozatot szerzet az Gedeonnac gondolattya kiuŏl, hogy abban adna nékie tudnia, az mint maga kénánta vala.

21 a Annac vtánna ki nyuytá az WRnac Angyala az ŏ páltzái ánac végét, melly vala az ŏ kezében, és illeté az husst, és az kouásinélkŭl való kenyereket, és tŭz iŏue ki à kősziklából, és meg emésíte az húst, és à kouásinélkŭl valókat, az WRnac Angyala pedig el méne az ŏ szemei elŏl.

22 Látuán pedig Gedeon hogy az WRnac Angyala vólna, monda: Iay WRam Istenem, mert láttam az WRnac Angyalát szinről szinre.

23 Monda néki az WR: Békesség te néked, ne félly nem halsz meg.

24 Es óltárt eppíté ott Gedeon az WRnac, és neuezé azt így: IEHOVAH SALON, az az, Békességnec Istenéie, melly mind ez mai napîglan meg az Abiezer fia városába Ophrathba vagyon.

25 Lŏn pedig éijel, monda az WR néki: Vegyed az te atyádnac tulykát, amaz másodic rendben való heted fŭ tulykot, és roncz le az Baál óltárát, melly az te atyádé, az berketis b melly y gyon az mellet, vágd ki.

b: Az ŭdŏ tekintetes szokásoc ez volt hogy az bálványoc temploma mellett berket ŭ tettenéc, melly szokást tanulám az Patriarkaktul vóttec volt, kic felŏl olvassuc hogy begyeken, fák alatt áldoztanac.

26 Es eppícz óltárt az te WRadnac Istenednec, amaz várhoz hasonló kősziklánac teteién alkolmatos helyen, és áldozd meg az másodic tulykot, és gyuycz meg az áldozatot az bereknec fáiual, mellyet ki vágsz.

27 c Vŏn annac okáért Gedeon tíz férfiakat az ŏ siólgai közzŭl, és àckeppen czelekedéc, az mint meg mŏdta vala néki az WR. Es mikor félne az ŏ atyának háza népétŏl, és az városnac férfiaitól, hogy nappal ne czelekednéc, éttzaka czelekedé.

c: Az Gedeon áldozatot szerez itt lŏlhet pedig soha holt nem volt szabad egyebütt áldozni hanem ezen az Istenszŏrónál, és ezen papoknac az bálványmassikis el rontásán felŏl dolga volna. De mind ezekben megmenti Gedeŏt az Isten paranczolatya.

28 Mikor pedig fel kŏltec vala az városnac férfiai reggel, látác hogy le rontattatott az Baál óltára, és hogy az berec melly mellette vala le vágattatott, és hogy az másodic tuyloc fel vitettetett, és meg áldoztatott az éppítetett óltáron.

29 Es mondánac eggyic az másiknac: Ki czelekedte ezt? Es meg kérdezéc es meg kereséc, és mondánac: Gedeon az Ioas fia czelekedte ezt.

30 Ackor mondánac az városnac férfiai Ioasnac: Hozd ki az te fiadat hallyon meg, mert el rontotta az Baál óltárát, és le vágta az berket, melly vólt mellette.

31 Felele Ioas mind azoknac, kic ŏ mellette állanac vala: Ti

pŏrlŏteké

pörleteké az Baalért? Auagy óltalmazzátoké ötet? Valaki pöröl ö érötte, meg ölettessék reggelig. Ha Isten, pörölljön ö maga hogy el rontotta az ö óltárát.

32 Es neuezé ötet az napon Ierubáalnac, [d] monduán: Pörölljen ö véle Baal, mert el rontotta az ö óltárát.

[d] Gedeont nevezi az ö attya Ierubáalnac, melly annit tészen mint ha azt mödánád. pö völljön ö véle az Baal.

33 Az egési Midian pedig, és Amaléc, és à Gedemnec fiai egybe gyülénec egyenlö képpen, és által ménuén az Iordánon tábort iárának Izreel völgyébe.

34 Az WRnac lelke pedig fel öltöztete [e] Gedeont, és kürtöle az kürtuel, és egybe gyüluén az Abiezer nemzetségi ö vtánna ménénec.

[e] Az az, meg erösíte és meg bátorita ez dolognac véghön vitelire.

35 Es köuetöket küldé az egési Manasse nemzetségé közzé, és egybe gyüle azis ö vtánna, és köueteket küldé Aserbe, és Zabulunba, és Nephthaliba és fel iöuénec eleikbe.

36 Es monda Gedeon az WRnac: Ha meg szabadîtod az én kezem által Izraelt, az miképpen siólottál.

37 Imé én tésiec egy fürt gyapiat az siüröre, ha az harmat lésien czac az gyapiún, és az egési földön leend siárazság, hát bizonnyal meg tudom hogy meg siabatîtod az én kezem által Izraelt, az mint siólottál.

38 Es lön vgy: Mert fel kele reggel, és meg siorîtá az gyapiát, és egy tellyes czésie vizet faczará ki az gyapiúból.

39 Monda añac felötte Gedeon az WRnac: Ne geriedgyen az te haragod én ellenem, czac egyszer sióloc, hadd tegyec késértést kérlec czac egyszer az gyapiu által. Légyen kérlec siárazság czac az gyapiun, és az egési földön légyen harmat.

40 Es vgy czelekedéc az WR azon eijel, és lön siárazság czac à gyapiun, és az egési földön lön harmat.

VII. Rész.

Az Gedeon az népnec nagy részét haza küldi Istennec paranczolatyabol, czac három százat tart meg mellette, kikkel nagy czudálatos mesterséggel éiczaka az Madianitac taborát megüti, és meg veri.

1 FElkele pedig ió reggel Ierubaal, (az az Gedeon) és mind az nép melly vala véle, és táborban siállának az Haród kút fö mellett: Az Madiannac tábora pedig vala ésiac felöl az Hammoréh halomnac körülötte az völgybe.

2 Es monda az WR Gedeonnac: töb ez az nép melly te veled vagyon, hogy nem mint kezében adgyam Madiant annac: Hogy ne diczökedgyec Izrael én ellenem, monduán: [a] Az én kezem sierzett siabaduláſt énnékem.

[a] Az az, illyön soc nép kezébe nem adom az Midianitákat, hogy az diadalom ne tulaydonîtassée az sokaságnac.

3 Most annac okaért kiálcz meg à népnec füleibe, monduán: Kiczoda az félelmes és rettegö? Terien hátra, és mikor reggel lésien, mennyen le az Gilead hegyéröl, és meg terénec à nép közzül húsionkét ezeren, és czac tíz ezeren maradánac.

4 Es monda ismét az WR Gedeonnac: Mégis soc az nép. Vidd

öket

ŏket az vízre, és meg probálom ŏket néked ott: Es valamellyről azt mondandom te néked. Ez mennyen el veled: Az mennyen el veled, és valakiről azt mondandom néked. Ez ne mennyen el veled: Az ne mennyen el.

5 El viué azért az népet az vizekre: Es monda az WR Gedeonnac, Mindent, valaki nyeluéuel nyal az vizből, à mint siokott nyálni az Eb, állas fęlre: Es mindent, valaki esic az ŏ tęrdeire hogy igyéc vizet.

6 Valának pedig siám sierint, kic kezeckel hánnyác vala siájokba az vizet, három siáz férfiac: Mind à több maradéki à népnec, estec vala térdekre, hogy vizet innának.

7 Es monda az WR Gedeonnac: Ez három siáz férfiac által kic nyaltác az vizet, męg siabadîtlac titeket, és te kezedben adom Midiant, mind az több maradéki pedig à népnec ki ki menyen az ŏ helyére.

8 Mikor annac okaért ez nép eledelt vŏtt vólna kezébe az vtra, és kürtŏketis kezekbe vŏttec vólna, az több Izraelitákat pedig el boczáttác vólna, ez három siázat tartá czac meg: Az Midian tábora pedig czac állottac vala az vŏlgybe.

9 Lŏn pedig éijel, monda néki az WR: Kelly fel, menny alá az táborba, mert kezedben adtam azt te néked.

10 Ha pedig félsi alá menni, menny alá te, és az Puráh az te inasod à táborba.

11 Es halgasd meg mit beszélnec, és annac vtánna meg erŏsŏdnec à te kezeid, és menny alá az tábor ellen. Alá mène annac okaért ŏ, és Puráh az ŏ inasa az fegyueresec táborának szélibe, kic valának az táborba.

12 Midian pedig és Amalec és Cedomnac fiai siéllel fekŭsinec vala az vŏlgyben mint az sáskác az sokaságnac miatta, és teuéiéknec nem vala száma, miképpen az főuénnekis melly vagyon az tengernec partyán, az sokaság miatt.

13 Oda iuta Gedeon, és ímé egy beszélli vala álmát az ŏ felebaráttyának, és ezt mondgya vala: En álmott álmodtam: Mert ímé egy sült árpa kenyérnec pogáczája le boczáta ŏ magát az Madiannac táborára, és szálla minden sátorra, és meg rontya vala azt, annyera hogy le esnéc, és el fordîttya vala azt, és illyen módon minden sátor le omol vala.

14 Kinec felele az ŏ felebaráttya, és monda: Nem egyęb az, hanem az Gedeonnac fegyuere, Ioas fiának fegyuere. Kezébe adta az Isten Midiant, és minden táborát.

15 Lŏn pedig mikor hallotta vólna Gedeon az álomnac meg beszéllését, és annac magyarázatyát: Tęrden álua hálákat ada, és visza tére az Izrael táborába, és monda: Kellyetec fel, mert kezetekben adta ti néktec az WR az Madian táborát.

16 El osztá annac okaért az há-

rom ſiáz férfiakat három réſire, és mindenic kezébe egy egy kürtöt adá, és üres edényeket, és égő ſiőuednekeket az edényekbe.

17 És mondá nékiec: En reám vigyázzatoc, és úgy czeleked-gyetec. Mert imé én bemégyec az tábornac ſiélibe, és ackor az mint én czelekedem, úgy czelekedgyetec.

18 Mert én kürtölöc az kürtuel, és mind azoc kic vadnac én velem, ackor tijs kürtöllyetec az tábornac környülötte, és ezt mondgyátoc: Iſtené és Gedeoné.

19 Bemene annac okáért Gedeon, és az ſiáz férfiac, kic valánac ő vele az tábornac ſiélibe, az középső tík ſiónac elein, (és amazoc ackor rendelnec vala máſod rendbéli őrzöket) és kürtölénec kürtöckel, és öſſue töréc az üres edényeket kic kezekben valánac.

20 És kürtölénec az három ſeregec kürtöckel, mikor el törtéc vólna az edényeket, és tartyác vala bal kezeckel az lámpáſokat, iobb kezeckel pedig az kürtöket, hogy kürtölnénec: Es fel kiáltánac: Az WRnac és Gedeonnac fegyuere.

21 És állánac vala mindnyáián ki ki mind helyén á tábor körül, és ſiéllyel futuán öſſue töretéc mind az egéſi tábor, kiáltnac vala és el futnac vala.

22 Mikor azért kürtölnénec viſſontag az három ſiázac az kürtöckel, fordítá az WR kinec kinec fegyuerét az ő felebarátya ellen, és mind az tábor ellen: El futa annac okáért az tábor mind Bethaſittahig Seeráthban, és Abelmetholánac határáig melly vagyon Tábbath mellet.

23 Öſſue gyülénec pedig az Izrael férfiai Naphthaliból, és Aſerből, és az Manaſſe egéſi nemzetſégéből, és üzéc az Midianc.

24 És köueteket küldé Gedeon Ephraimnac minden hegyére, monduán: Mennyetec alá elei-be Midiannac, és foglallyátoc el ő elöttöc az vizeket Bethbaraig és az Iordánig. Öſſue gyülénec annac okáért Ephraimnac minden férfiai, és meg állác az vizeket, mind Bethbaraig és az Iordanig.

25 És meg fogác két feiedelmit Midiannac, Orebet és Zebeeth, és meg öléc Orebet az Oreb kő ſiiklán: Es Zebbet az Zéeb ſaytóba, [4] és üzec Midiant, az Orebnebnec pedig és Zeebnec feieket viuéc Gedeonnac, túl az Iordánon.

[4] Azaz, Zeebnac mezeién.

VIII. Réſz.

Az Ephraimitác zúgodnac az Gedeon ellen hogy őket el nem hítta az hadba. Kiket mikor meg czendeſitett vólna, az ellenség után mégyen, és meg fogia Zebaes Salmunah kiccáit. Az Suchot és Penuel városbéliecket meg bűnteti hogy kenyeret nem adnac az ő népének, feiedelmeckét téſſic őtet az Izraelitác. Ez diadalomnac emlekezetire Ephodot czinaltatt, mellyel az ő hólta után gonoſſúl éltec.

1 MOndanac pedig az Ephraimnac férfiai ő néki: Miért czelekedted ezt mi velünc, hogy el nem hijtal minket mi-

ket mikor az Midian ellen való hadakozásra indúltál? És feddözének ő véle erősſen.

2 Kiknec felele: Mit czelekedtem ollyan dolgot minémöt ti? Nem iobbé Ephraimnac ſiölö mezgerléſe Abiezer ſiüretinél?

" Ez példával azt ielenti hogy ők az ellenſéggel hartzoluan amit nem nyertenéc, mint az Ephraimitác az ellenſégnec özéſébe nyertek.

3 Az ti kezetekbe adta az Iſten Midiannac feiedelmét Orebet, és Zeebet, és mit czelekedhettem ollyant mint ti? Ackor meg czendeſiedéc az ő meg haragudott lelkec, mikor ez beſiédet mondotta vólna.

4 Iuta annac okaért Gedeon az Iordánra, hogy által menne ő, és az három ſiáz férfiac kic ő véle valának, meg fáraduán és üzuén az ellenſéget.

5 Es monda az Suchot férfiainac: Adgyatoc kérlec valami kenyereket az népnec, melly vagyon nyomomba, mert meg fáradtac, én pedig üzöm Zebáht, Salmunaht Midiannnac királit.

6 Es mondánac az Suchot feiedelmi: Az Zebahnac és Salmunahnac győzödelme kezedben vagyoné immár: Hogy kenyeret adnánc az te ſeregednec?

7 Es monda Gedeon: Annac okaért mikor kezemben adandgya az WR Zebaht és Salmunaht, ackor meg czéplem à ti teſtetéket az puſitánac töuiskéuel.

8 Es ménuén onnan Penuelbe, haſonlatos képpen ſióla azoknakis: Es felelénec ő néki az Penuel polgári úgy az mint feleltec vala az Suchot férfiai.

9 Es monda az Penuel polgárinakis: Mikor békeſſégben haza tęrendec, le rontom ezt az tornyot.

10 Zebah pediglen és Salmunah Carcorba valának az ő ſeregeckel egyetembe, közel tizen öt ezeren, mind az kic meg maradtanac vala az nap keletieknec egéſi táborából. Az kic pedig el húllottanac vala, valának ſiáz húſi ezeren fegyuer vonó férfiac.

11 Es fel ménuén Gedeon à "ſátorokba lakozóknac útokon Nobahnac és Iogbehahnac nap keletfelöl való réſiébe, meg véré az tábort: Az tábor pedig nagy bátorſágba vala.

" Az ſátorokban lakozókon az Arabiabéliteket értí.

12 Mikor pedig futnánac Zebah és Salmunnáh, üzi vala öket, és meg fogá Midiannac azt az két királlyát Zebáht és Salmunáht: Es minden táborát el röttenté.

13 Es meg tęre Gedeon az Ioas fia az hartzról nap fel iöttè elött.

14 Es meg fogá egy gyermeket az Suchot férfiai közzül, és meg kérdé ötet, és meg irá ő néki az Suchotnac feidelmit, és hetuen hęt férfiait.

15 Mikor annac okaért iutott vólna az Suchot férfiaihoz, monda: Imhól Zebáh és Salmunáh, kiket ſiememre hányátoc nékem, monduán: Auagy az Zebáhnac és Salmunahnac kezei te kezedben vadnaké hogy azt kéuánod, hogy az te meg fáradt férfiaidnac kenyeret adgyunc?

16 El viué annac okaért az városnac véneit, és az pusitánac tőuiskeit véuén meg tanîtá azockal az Suchotnac férfiait.

17 Es az Penuel tornyát le rontá és meg ölé az városnac férfiait.

18 Es monda pedig Zebáhnac és Salmunáhnac: Miczodásoc valánac azoc az férfiac kiket meg ölétec az Thábor hegyén? Azoc felelénec: Mint te ollyanoc vóltanac azokis, mint egy egy király fiac ábrazattyoc szerint.

19 Es monda: Atyámfiai valánac nékem, az én anyámnac fiai valánac: Eel az WR ha eleuenen meg tartottátoc vólna őket, meg nem ölnélec titeket.

20 Monda annac okaért Iethernec az ő elsö szülöttének: Kelly fel, öld meg őket, de nem meré ki vonni az gyermec az ő kardgyát, mert fél vala, miuel hogy gyermec vala.

21 Es mondánac Zebah és Salmunnáh: Kelly fel te és ölly meg minket, mert minémő az férfiu ollyan az ő erősségе: Annac okaért Gedeon meg ölé Zebáht és Salmunnáht, és el viué az ő teuéiéknec nyakában való ékelségeket.

22 Es mondánac az Izrael fiai Gedeonnac: Wralkodgyál mi raytunc te, és az te fiad, és az te fiadnac fia: Mert meg szabadîtottal minket az Midian kezéből.

23 Gedeon pedig felele nékic: Nem wralkodom én ti raytatoc, sem az én fiam nem wralkodic ti raytatoc, hanem az WR wralkodic ti raytatoc.

24 Monda annac felötte nékiec Gedeon: Kéuánoc ti tőletec egy kéuánságot, hogy adgyátoc énnékem ki ki az ő nyerségе között való fülben függöt, mert arany fülben függöiöc vala: Miuel hogy Ismael nemzetségi valánac.

25 Es mondánac: Örömest néked adgyuc. Es ruhát terituén le ólda ki ki az ő nyerségе között való fülben függő ékességét, oda hányá.

26 Vala pedig nehességе az arany fülben függöknec, mellyeket kéuánt vala, ezer hét száz arany nyomó, arany lántzoknélkül, függöknélkül és bárson ruháknélkül, mellyec valánac Midiannac királin, és arany lántzoknélkül, mellyec valánac az ő teuéiéknec nyakokban.

27 Es czinála abból Gideon Ephodot, és helhesíteté az ő városába Ophraba, és fertelmesködéc ott az egész Izrael az ő hólta után, és lön Gedeon magánac, és háza népénec botrankozására.

28 Megaláztatéc annac okaért Midian az Izrael fiai előtt, és annac vtánna fel sem emeltéc az ő feieket, és nyugouéc a föld negyuén esztendeig Gedeonnac ideiében.

29 Es el méne Ierubaal az Ioas fia, és lön othon házánál.

30 Gede-

30 Gedeonnac vóltanac hetuen fiai, kic ki iöttenec vala az ő agyékából, mert ſoc feleſégi vóltanac ő néki.

31 Az ő hálo társa pedig ki vala Sechembe, ſiült vala néki azis egy fiát, és neuezé ötet Abiméléchnec.

32 Meg hala pedig Gedeon az Ioas fia ió vénſégbe, és el temettetéc az Ioaſnac az ő attyának koporſóiába Ophraba, melly az Abiezerçuſoké vala.

33 Lön pedig, hogy mikor meg hólt vólna Gedeon, viſiſia tęrénec az Izrael fiai, és fertelmeskődénec az Baalim után, és tartác magoknac az Baalberithet Iſten gyanant.

34 Es meg nem emlekezénec többé az Izrael fiai az ő WRokról Iſtenekről, ki meg ſiabadſtotta őket minden ellenſéginec kezéből, kic valánac körősköről.

35 Es nem czelekődénec irgalmaſſágot az Ierubaal Gedeon házáual mind az ióc ſierint, mellyeket tett vala Izraellel.

IX. Réſz.

Az Abimelech minec vtanna az Sichimitac közőtt való hadnagyſágot meg nyerte vólna, minden attyafiait meg ölé egytől meg valua, ki az Abimelechnec és az Sichimitaknac veſzedelmét meg mondgya, mellyet az Iſten ſinte ollyan módon bętellyeſíté az Abimelech és Sichimitác közőtt való háboruſág által.

Ez Capuſnac, kezdete az felsőnec végetől fog.

1 MErt mikor Abimelech az Ierubaal fia, Sechembe ménuén az ő Annyának attyafiaihoz, ſiólott vólna azoknac, és az ő Annya attyának házának minden háza nepénec, monduán.

2 Szóllyatoc kérlec minden Sechembe lakó férfiaknac hallaſokra: Mellyic iob ti nektec, hogy wralkodgyának ti raytatoc az hetuen férfiac, az Ierubaalnac minden fiai, auagy hogy wralkodgyéc ti raytatoc egy férfiu? Meg emlekőzzetec pedig róla hogy én ti czontotoc és teſtetec vagyoc.

3 Es ſiolának az ő Annya attyafiai minden Sechembe lakozó férfiaknac halláſokra ezen beſzédeckel, és hayla az ő ſziuec Abimelech után, mert ezt mondác: Mi atyánkfia.

4 Es adának ő néki hetuen ezűſt penſit az Baalberitnec házából, és azockal fogadá Abimelech henyélő és vándorló férfiakat, kic iárnának ő vtánna.

5 Es méne az ő attyának házához Ophraba, és meg ölé az ő vér ſierint való attyafiait, Ierubaalnac fiait, az hetuen férfiakat egy kőuön, meg marada pedig Iotham Ierubaálnac kiſſeb fia, mert el reytette vala magát.

6 Ősſiue gyűytéc pedig magokat Sechemnec minden férfiai, és Millonac egéſi háza, és el ménének és királlyá téuéc Abimelechet az (Ioſuetól fel emeltetett) oſilopoknac mezeién, melly vala Sechembe.

Ioſue: 24. ver 26. ABIMELECH hadnagy lőue vtan 3 eſztendeig.

7 Melly dolgot mikor meg mondottác vólna Iothamnac, el méne és meg álla az Gerizim hegynec teteién, és nagy fel ſióual kiálta, és monda nékiec: Hallyátoc meg az én beſzédemet

Sechemnec férfiai, vgy halgaſſon meg titeketis az Iſten.

a: Ez példa beſzéd által az Iotham fedi az Sichimitaknac az ő nagy bolődságokat, hóg az Gedeónac igaz és természet ſzerint való fiai közzül nem tudtac magoknac hadnagyot választani, azokat megvetettéc, és az Abimelechet választották ki Gedeónnac nem igaz Agyból való fia vólt, ki az Sichimitáknac romlásokra léſzen.

8 „El ménuén egyſzer az fák hogy válaztanának királt ő magoknac, mondának az olay fának: Wralkodgyál mi raytunc.

9 Kiknec felele az olay fa: El hadgyámé az én kőuerſégemet, mellyel tiſztelnec Iſteneket, és embereket, és el mennyec hogy wralkodgyam az fákon?

10 Mondának touábba az fák az füge fának, Ier el te, és wralkodgyál raytunc.

11 Kiknec felele az füge fa: El hadgyamé az én ódeſſégemet, és az én ió gyümölczömet, hogy el mennyec és wralkodgyám az fákon?

12 Mondának annac felőtte az fák az ſzőlő tőnec: Ier el te wralkodgyál raytunc.

13 Kiknec felele az ſzőlő tő: El hadgyamé az én muſtomat, melly meg vidamîtya az Iſteneket és az embereket: Es el mennyec hogy wralkodgyam az fákon?

14 Mondának végezetre minden fák az Galagonya tőuiſnec: Ier el te wralkodgyál raytunc.

15 Kiknec felele az Galagonya: Ha igazán királlya kentec ti engemet ti raytatoc, iőuetec el nyugodgyatoc az én árnyékomba, hogy ha nem, iőjjön tűz ki az galagonyából, és égeſſe meg az Lebanonnac Cédruſit.

16 Moſtan annac okaért ha igazán és hiuen czelekedtetec, hogy királlyá válaſztottátoc Abimelechet, és ha igazán czelekedtetec Ierubaallal, és az ő házáual, és annac felőtte az ő kezeinec érdeme ſzerint czelekedtetec ő véle.

17 (Mert hadakozott az én atyám ti érőttetec, és az ő életéuel ſemmit nem gondoluán, ki menté titeket az Madiannac kezéből.

18 Ti pedig fel támadtatoc az én atyámnac háza ellen moſtan, és meg ölténec az ő fiait, hetuen férfiakat, egy kőuen, és királlyá téttétec Abimelechet, az ő ſzolgáló leányának fiát, az Sechem férfiain, mert atyátoc fia.)

19 Ha mondom igazán és hiuen czelekedtetec Ierubaallal, és az ő házáual ma, örüllyétec Abimelechnec, és ők örüllyön ti néktec,

20 Hogy hanem, iőjjön tűz ki Abimelechből, és émeſſe meg az Sechem férfiait és az Millo házát, és iőjjön tűz ki az Sechem férfiaiból, és az Millo házából, és emészſze meg Abimeleket.

21 Es el futa Iotham, el futa mondom, és el méne Beerbe, és ott lőn az Abimelechnec az ő bátyának ortzáia előtt.

22 Wralkodéc pedig Abimelech Izraelen három eſztendeſig.

23 Boczáta pedig az Iſten Abimelech és à Sechem férfiai közzé gonoſi lelket, és vétkezének az Sechem férfiai Abimelech ellen.

24 Hogy elő iönne az Ierubaalnac hetuen fiain tört boſſzúſág, az az, hogy meg büntetnéc Abi-

nec Abimelech az ő attyafiainac vérekért, ki meg ölte vala azokat, és Sechemnec férfiaijs (meg bűntettetnénec) kic meg erősítöttec vala kezét hogy meg ölné az ő attyafiait.

25 Es veténec ő néki leſt az Sechem fiai az hegynec teteién, és meg fosítnac vala mindent az ki mellőlöc el mégyen vala az vton, melly dolgot meg mondánac Abimelechnec.

26 Annac felötte el iöuén Gahal az Hebednec fia, és az ő attyafiai, mikor mentec vólna Sechembe, hűnec néki az Sechem férfiai.

27 Annira hogy ki ménuén az mezőbe (bátorsággal) siednéc az ő siőlőiöket, és azt nyomnác, és örülnénec: Es bę ménnénec az ő Istenéknec házába, és ennénec innánac, és siidalmaznác Abimelechet.

28 Monda pedig Gaál az Ebednec fia: Mikor az Sichembéliec feiedelme az Zebul ott vólna, kiczoda az Abimelec, és kiczoda az Sechem, hogy siolgállyunc ő néki? Nem de nem Ierubaal fiaé? b Szólgállyatoc inkáb az Sechem feiedelménec az Hamornac polgariual: Miért siolgálnánc ennec?

29 c Es vayha ez nép én birodalmamba vólna hogy meg ölném Abimelechet? Es monda Abimelech felől, öregbicz meg az te seregedet, és iöij ki.

30 Haluán pedig Zebul az városnac feiedelme Gaalnac az Ebed fiánac beſiédit, meg haragutéc felötte igen.

31 Es küldé köueteket Abimelechhöz Thorma városba, monduán: Imé Gaal az Ebed fia, és az ő attyafiai Sechembe iöttec, kic az városſal eggyütt ellened akarnac támadni.

32 Mostan annac okaért kely fel éttzaka te és az nép melly veled vagyon, és leſelkedgyél az mezőbe.

33 Es ió reggel nap keletkor fel keluén, indully reá az városra, és mikor ő, és az ő népe ki mégyen te reád, czelekedgyél ő véle az ſierint, az mint akarod.

34 Fel kele pedig Abimelech és minden nép ki vala ő véle éttzaka, és leſelkedénec Sechem ellen, négy les helyen.

35 Es ki iöue Gaal Ebednec fia, és meg álla az város kapuiánac bę ménetelibe, mert immár ki iö vala Abimelech, és az nép ki véle vala az leſekből.

36 Látuán pedig Gaal az népet, monda Zebulnac: Imé nép iö alá az hegynec teteiéről, kinec felele Zebul: Az hegyeknec árnyékát látod mint embereket.

37 Ackor eſmét ſioluán Gaal monda: Imé nép iö alá az hegyec teteiéről. Mert egyic sereg iö, vala az Meonenimnec mezeiénec ſtán.

39 Monda pedig ő néki Zebul: Hól vagyon mostan az te ſiád, kiuel ezt mondod vala: Kiczoda az Abimelech, hogy ſiolgál-

b: Az az, ha ſzolgálnoc kell, ne magedgyetec hogy nagyob iuſſeget reſſenec reátoc mint régen az Sechemnec polgarin vólt az Hamornac ideiében.

c: Mintha azt mondaná, az városba az taual való Abimelechnec ezutſoluán ötet. Iöij ki az mezőbe ha uered és vitunc meg.

lyunc néki? Auagy nem az népe ez, az kit meg vtáltál? Menny ki kérlec most, és hadakozzál ellene.

39 Es ki méne Gaal az Sechem férfiai előtt és viua Abimelech ellen.

40 Es meg üzé őtet Abimelech minec vtánna kezdett vólna futni az ő ortzáia előtt, és sokan el húllánac sebeissec az kapunac bę meneteleig.

41 Marada pedig Abimelech Arumahba, és ki üzé Zebul Gaalt, és az ő attyafiait, hogy ne maradna Sechembe.

42 Másod napon ki méne az nép az mezőkre, és meg mondác Abimelechnec.

43 El viué annac okaért az népet, és el osita őket három részre, és lesseket hányá az mezőbe, és mikor látta vólna hogy nép ió ki az városból, fel támada ellenec és meg veré őket.

44 Mert Abimelech és az ő véle való sereg, nagy serénységgel az város kapuiát ostromlyác vala: Az más két sereg pedig siabadon czelekeduén mind azoc ellen, kic valánac az mezőben, meg veréc őket.

45 Abimelech touábba viuá az várost mind az egési nap, és meg vőué azt, és à népet melly benne vala meg ölé, és el rontá az várost, és sóual bę hinté.

46 Haluán pedig ezt az Sechem tartományának férfiai, erősségbe ménénec az Bérit Isten házába.

47 Meg mondác pedig Abimelechnec, hogy ott gyültenec vólna őssue az Sechem tornyának minden férfiai.

48 Es fel méne Abimelech, Salmon hegyére ő maga, és az egési nép melly vala ő véle, és vün Abimelech feyséket, és vágafáknac ágait, kiket fel siede és az ő vállara raká, és monda az népnec melly ő véle vala: Mit czelekedém látatoc, siessetec, czelekedgyetec tijs vgy mint én.

49 Vága annac okaért az egési népis ki ki magának ágat, és vtánna ménénec Abimelechnec, és le rakác az várnál, és meg gyuytác tűzzel az várat ő reáioc, és meg halánac Sechem tornyának minden férfiai közel ezer férfiac és asisioni állatoc.

50 El méne touábba Abimelech Thebesbe, és táborba siálla Thebes mellett, és meg vőué azt.

51 Vala pedig egy erős torony az város középibe, és oda sialadánac az városnac minden férfiai, és asisiony népei, és bę zárlác magokra, és az toroñnac padlására ménénec fel.

52 Méne pedig Abimelech mind az toronyig és viuá azt, méne pedig mind az torony aytaiáig, hogy meg égetné tűzzel.

53 Ackor alá hagyita egy asisiony ember, egy malom kő darabot, Abimelechnec az feiére, és bę töré néki az agya koponiáiát.

54 Ki

54 Ki mondgyáráſt oda hiuán az ő fegyuer hordozó apródgyát, monda néki: Vond ki azte fegyueredet, és ölly meg engemet hogy ne mondgyác én felölem, aſſiony ember ölte meg ötet. Altal üté annac okaért ötet az ő apródgya és meg hala.

55 Látuán annac okaért az Izrael férfiai, hogy meg hólt vólna Abimelech, el méne kiki az ő helyére.

56 Meg fizeté annac okáért az Iſten az gonoſit Abimelechnec, mellyet czeleködett vala az ő attyáual, meg öluén az hetuén attya fiait.

57 Annac felötte minden gonoſit viſſza adá az Sechem férfiainac feiekre az Iſten, és meg tellyeſedéc ő raytoc az Iothám átka, ki Ierubaal fia vala.

X. Réſz.

Az Izrael fiai miñec vtánna Thola és Iair alatt bekeſſégeſſen eltenec vólna, azoknac hóltok vtan baluany imádasba eſnec, es ellenſeg kezebe adatnac, annac okaért mikor Iſtenhöz kialtanának, elöſör igen megtedetnec, az vtan kegyelmet nyernec.

THOLA, hetedic bada nagy Ioſue után 23 eſztendeig.

1 TAmada pedig Abimelech után az Izraelnec megſiabadîtáſára, Thola Puah fia, ki Dodonac fia vala, Iſſachar nemzetſégéből, ő pedig lakic vala Samirba Ephraimnac hegyén.

2 Es itélé Izraelt huſſon háromeſztendeîg és meg hala, és el temettetéc Samirba.

IAIR, nyólczadic hadnagy 22. eſztendeig.

3 Az után támada Iair, ki az Gileád nemzetſégéből való vala, és itélé Izraelt huſſon két eſztendeîg.

4 Vóltanac pedig ő néki harmintz fiai, kic nyargalnac vala harmintz ſiamár czitkókon: Kiknec harmintz városoc vala, kiket hijnac vala Iair faluinac, mind ez mai napîg, kic vadnac Gileadnac földébe.

5 Meg hala pedig Iair, és eltemettetéc Camonba.

6 Iſmét pediglen az Izrael fiai gonoſit czelekedénec az WRnác ſemei előtt, és ſiolgálának Baalimnac, és Aſtarothnac, és Aram Iſteninec, és Moáb Iſteninec, és Ammon fiai Iſteninec, végezetre az Peliſthim Iſteninec, és el hagyác az WRat, és nem ſiolgálának néki.

7 Annac okaért fel geriede az WRnac haragia Izrael ellen, és az Peliſthimnec kezében adá öket, és az Amonnac fiainac kezekbe.

8 Kic meg rontác és öſſue töré az Izrael fiait mind addîg az eſztendeîg, tudni illic tizenyóltz eſztendeîg, minden fiait Izraelnec, kic valának túl az Iordánon, az Emorrheuſoknac földébe, melly vagyon Gileadba.

9 És által ménének az Ammon fiai az Iordánon, hogy hadakoznának Iudáual, és Beniaminual, és Ephraimnac házáual, és igen meg ſorongattaték az Izrael.

10 És kiáltának az Izrael fiai az WRhoz, monduán: Vétkeztünc

keztünc te néked, mert el hadtúc az mi Istenünket, és siolgáltunc az Baalimnac.

11 Monda pedig az WR az Izrael fiainac: Nem de az Ægyptumbéliektől, az Emorrhçustól, és Ammon fiaitól, és az Pelisthimtől.

12 Toudbba az Sidonbéliektől, és az Amalechtől és az a Maonitáktól, kic meg nyomorîtottanac vala titeket: Mikor én hozzám kiáltottátoc vólna, meg siabadîtalaké titeket az ő kezekből.

a: Az az, ti közöttetec lako pogányoktol, Cz nemzetsóknac maradékoktól.

13 Ti pedig el hagyátoc engemet, és idegen Isteneknec siolgálátoc, annac okaért nem siabadîtlac meg titeket ez után többé.

14 Mennyetec el és kiálczátoc azokhoz az Istenekhöz, kiket válasitottatoc azoc siabadîtzanac meg az ti siükségteknec ideién.

15 Felelénec pedig az Izrael fiai az WRnac: Vétkeztünc, czelekedgyél te vgy mi velünc à mint iónac tettzic az te siemeid elött, czac siabadîcz meg kérünc tégedet ez mai napon.

16 Es ki hányác az idegen Isteneket ő közzülöc, és siolgálánac az WRnac: Es illyen módon siálla meg (Isten) haragia az Izraelitác nyomoruságaért.

17 Összue gyülénec pedig az Ammon fiai, és táborba siállánac Gileadba: Összue gyülénec az Izrael fiaijs, és táborba siállánac Mispáhban.

18 Es mondánac Gileadnac népe és feiedelmi eggyic az másiknac: Valaki hadakozni kezd az Ammon fiai ellen, az legyen hadnagy az Gileadnac lakoi között.

XI. Rész.

Az Gileádnac népe ákarván az Ammonitáckal bemenni viwni, az Iephthet hazahiuac és feiedelemnec tészic, ki mikor az ellenségről békeséget nem kérhetett vólna, meg verí őket. Az vtán haza ménuén, az ő leányát az ő vak merő fogadása szerint meg áldozza.

1 Iephthéh pedig ki Gileadból való vala, hatalmas vala erőuel, és egy parázna asisionnac fia vala, és Gilead nemzette vala Iephtheht.

2 Siüle pedig az ő feleségeis Gileadnac fiakat: Es fel neuekedénec az ő feleségénec fiai és ki üzéc Iephtheht, és mondánac néki: Nem vésszi örökséget az mi atyáinknac házába, mert külömb asisoni állatnac fia vagy.

3 El futa annac okaért Iephtheh az ő attyafiainac orczáioc elött és lakéc Tób földében, és gyüleközénec Iephthehöz vándorló férfiac, és ki ménénec ő véle.

4 Lön pedig egy nihán nap után, meg viuánac az Ammon fiai Izraellel.

5 Mikor pedig kezdtéc yólna őket ostromlani az Ammon fiai, el ménénec az Gileadnac vénei, hogy vissia hoznác Iephtheht az Tób földéből.

6 Es mondánac Iephthehnec: Ier el és légy feidelmönc mi nékünc, hogy hadakozzunc az Ammon fiai ellen.

7 Felele az Iephtheh az Gileadnac vé-

nac véneinec: Auagy nem meg gyülöléteké engemet, és ki üzétec engem az én attyámnac házából? Miért iöttetec azért moſt én hozzám az ti nyomoruſágtoknac ideién?

8 És mondánac az Gileadnac vénei az Iephthehnec: Azért tértünc moſt te hozzád, hogy el iöymi velünc és hadakozzál az Ammon fiai ellen, és légy nékünc elöttünc iáró, mind az Gileadnac lakoſinac.

9 Felele Iephtheh az Gilead véneinec: Ha viſſza viſitec engemet, hogy hadakozzam az Ammon fiai ellen, és kezembe adandgya öket az WR énnékem: Hadnagyotoc léſieké én ti néktec?

10 Ackor mondánac az Gilead vénei Iephthehnec: Az WR légyen köztünc itélö, ha az te beſéded ſierint nem czéleke-dünc.

11 El méne annac okaért Iephtheh az Gilead vénejuel, és válaſitá az nép ötet magának had nagyúl és feiedelmül: És meg monda Iephtheh minden beſédit * az WR elött Miſphahban.

* Tudni illik az mellyet ő ſzólott az Gilead vénenec, azon hogy neki az mit ſzóltac.

12 Küldé annac okaért Iephtheh köueteket az Ammon fiainac királyához illyen paranczolatockal: Mi dolgom vagyon nékem te veled, hogy elömbe iöttél, hogy hadakozzál az én földem ellen?

Núm 11. 13 És monda az Ammon fiainac királlya az Iephtheh köueti-nec: Mert el foglalá Izrael az én földemet, mikor fel iöue Ægyptumból, Arnontúl fogua Iabbokig és az Iordanig, moſtan annac okaért add meg azokat békeſſéggel.

14 Ismét küldé pedig Iephtheh köueteket az Ammon fiainac királlyához.

15 És monda néki: Ezt monda az Iephtheh: Nem vötte el Izrael az Moáb földét, ſem pedig az Ammon fiainac földét.

16 Hanem mikor fel iönnénec Ægyptumból, el iárá Izrael az puſztát mind az veres tengerig és iuta Cadásbe.

17 És küldé köueteket Izrael Edomnac királlyához, monduán: Hadd mennyünc által kérlec tégedet, à te földeden, és nem hallá meg az Edom királlyá, küldé az Moáb királlyához is köueteket, és nem akara: Meg marada annac okaért, Izrael Cadesbe. Num 20.

18 És mikor menne az puſztán meg kerülé Edom földét és Moáb földét, és iuta nap kelet felöl az Moáb földére, és tábort iárának Arnon mellett, és be nem ménének az Moáb határába, mert az Arnon határa Moábnac. Num: 21. 21. 12.

19 Annac okaért küldé köueteket Izrael Sihonhoz az Emorrheuſoknac, és Hesbonnac királyához, és monda néki Izrael: Hadd mennyec által, kérlec tégedet, az te földeden, az mi helyünkig.

20 Es

20 Es nem hűn Sihon Izraelnec, hogy áltál menne az ő határán, hanem ősſue gyűyté Sihon minden népét, és táborban ſiállánac Iahasba, és hadakozánac Izrael ellen.

21 Adá pedig az Izraelnec WRa Iſtene Sihont és minden népét Izraelnec kezébe, és meg verécc őket, és birá Izrael minden földét Emorrhęuſnac, az földnec lakoinac.

22 Birácannac felőtte minden határát Emorrhęuſnac, Arnontúl fogua Iabbochîg, és az puſztától fogua az Iordánîg.

23 Moſtan annac okaért az Izraelnec WRa Iſtene, ki űzé az Emorrhęuſt az ő népének ortzáia előtt, és te birnadé azt?

24 Nem de az mit birnod adott te néked Chemos az te Iſtened, azt birodé? Azonképpen valamit ki űzött az mi WRunc Iſtenűnc az mi ortzánc elől, mijs azt biriuc.

25 Es moſt, nem dé ſockal iob vagyé te Balacnal Sippor fiánál, az Moáb királlyánál? Auagy verſengetté az Izraellel? b Auagy hadakozotté valaha mi ellenűnc?

26 Mikor laknéc Izrael Heſbonba, és az ő faluiba, és Aroerbe, és az ő faluiba, és minden városokba, mellyec vadnac Arnonnac határai mellet, három ſiáz eſtendeîg, miért nem ſzabaditottátoc meg az időbe azokat?

27 En pedig nem vétettem te ellened, és te gonoſsul téſzeſi én velem hadakozuán én ellenem: Tégyen itéletet az WR biró léuén ma, az Izrael fiai között és az Ammon fiai között.

28 Es nem engedé az Ammon fiainac királlya az Iephthehnec beſzédinec, mikor küldött vólna ő hozzá.

29 Lőn pedig Iephthehn az WRnac lelke, és által méne Gileadon és Manaſſén, és onnan által méne Miſpe Gileadon és Miſpe Gileadból által méne az Ammon fiaira.

30 Es fogadáſt tőn Iephtheh az WRnac, és monda: Ha mindeneſtől kezembe adod az Ammon fiait.

31 c Valami ki iőuend az én bázamnac aytaián énnékem elől-mbe, mikor haza tęrendéc békéuel, az WRé léſien, és meg áldozom azt égő áldozatúl.

32 Által méne annac okaért Iephtheh az Ammon fiaihoz, hogy hadakoznéc azoc ellen, és kezebe adá néki azokat az WR.

33 Es meg vere őket Aroertől fogua mind addîg mîg mennél Minnithben az húſz városokba, és Abelîg, melly ſzőlő hegy vala, nagy vér ontáſſal: Es meg alázták annac az Ammon fiai az Izraelnec fiainac előttőc.

34 Mikoron pedig męne Iephtheh Miſpahba az ő házához, imé az ő leánya ki iőue eleibe dobockal és ſeregeckel, és czac éggyetlen éggye vala az, mert nem vala ő néki más fia vagy leánya.

35 Lőn

b. Tudni illic, ez tartozmányért:

c Iephthehnec biztelenſéggel es vac merőképpen való fogadáſa. Bűnteleme pedig ez az ő fogadáſnac. Valame előmbe ió házánból, azt az Iſtennec ſzentelem, hóg lęgyen az mint egy égő áldozat. Vagy ez. Valami előmbe ió vagy Iſtennec ſzentelem vagy ha alkolmas léſzen áldozatra, meg áldozom.

35 Lön pedig, hogy mikor látta vólna ötet, meg ſiaggatá az ö ruháiát, és monda: Ah, ah ſierelmes leányom, igen meg keſerítél és meg háborítál engemet. Mert én fogadáſt töttem az WRnac, és nem vonhatom hátra.

36 Kinec az leány felele: Edes atyám, ha fogadáſt töttél az WRnac, úgy czelekedgyél én velem az mint ki ment á te ſiádból, minec vtánna adott az WR te néked boſſiú álláſokat az te ellenſegiden, az Ammon fiain.

37 Monda annac felötte az ö attyának: Engedd meg nékem ezt, Ereſſ el engemet két hólnapîg hadd mennyec el, és mennyec fel az hegyekre, és hadd ſirjac az én ſiüzeſſégemen, az én leáni barátimual egybe.

38 Es az monda: Menny el, és el boczáta ötet két hólnapîg, el méne azért ö, és az ö leány bárati, és ſira az ö ſiüzeſſégén két hólnapîg az hegyeken.

39 a Az két hólnapnac pedig vége felé meg tére az ö attyához, és meg tellyesíté ö felöle való fogadáſt, mellyet fogadott vala: Annac okaért ö férfiat nem eſmert vala, és ſiokás lön ez Izraelben.

40 Eſitendönkeńt el mennec vala Izraelnec leáni, hogy ſiolanánac az Gilead fiának Iephthehnec leányáual, négy napon eſitendönként.

a: Az az Iſtennec ſzentelé az ö leányát, és nem engede hogy ferböz menne, mellyet az Iephte tudatlanſágból mivelt, és az leántzös tudatlanſágból enged az atteya fogadáſnac.

XII. Réſz.

Az Ephraimitác kiczin dolgon egybe vetnec az Iephthéuel, és felöle igen meg veretetnec, és fokan le vágattatnac ö tőle. Az Iephtheh hólta után egy más után három hadnagy támad, Ibſan, Elon, Abdon.

1 ÖSzue gyülénec pedig az Ephraim férfiai, és általmenénec éſiakra, és mondánac Iephthehnec: Miért mentel általhogy hadakoznál az Ammon fiaiual, és nem hijttál minket, hogy el mentünc vólna veled? Az te házadot és te magadot meg égetünc tüzzel.

2 Es monda Iephtheh ö nékic: Nagy háboruſág vólt én köſitem és az én népem köſit az Ammon fiai ellen: Es hittalac titeket, és nem ſiabadîtátoc meg engemet az ö kezekből.

3 Látván pedig hogy meg nem tartotoc engemet, veſidelemre vetém az én életemet, és általmenéc az Ammon fiaira, és kezembe adá öket az WR: Demire iöttetec fel moſt én hozzám, hogy hadakozzatoc én ellenem?

4 Egybe gyüyté annac okaért Iephtheh Gileadnac minden férfiait, és meg hartzola Ephraimmal: Es meg veréc az Gilead férfiai Ephraimot, miuel hogy azt mondtác vala: Ephraimnac ſöprei vattoc ti, kic Gileádba, Ephraimnac és Manaſſénac közötte laktoc.

5 Es el foglalá Gilead Ephraim előtt az Iordánon való réueket, és lön mikor az Ephraim közzül az el ſialadtac azt mondgyác vala: Hadd mennyünc által, az Gilead férfiai azt mondgyác vala:

Talam Ephraim közzül való vagy? Ha azt mondgya vala: Nem.

6 Tahát azt mondgyác vala néki: Mondgyad hát moſtan Schiboleth, az pedig azt mondgya vala, Siboleth. És nem mondhattyác vala ki igazán, ackor azért meg foguán azokat meg ölic vala az Iordannac réuibe: És el hűllánac az időbe Ephraim közzül negyuen két ezeren.

7 Itélé pedig Iephtheh Izraelt hat eſztendeig, és meghala Iephtheh az Gileadnac fia, és el temettetéc éggyikében az Gilead városi közzül.

IBSAN, tizedic hadnagy ez Iosue után, 7. eſztendeig.

8 Itélé pedig ő vtánna az Izraelt Ibſan, ki Bethlehemből való vala.

9 És vóltanac ő néki harmintz fiai: És harmintz leányokat házaſitott ki, és harmintz leányokat hozott bé kiuől az ő fiainac, és itélé Izraelt hét eſztendeig.

10 Meghala pedig Ibſan, és el temettetéc Bethlehembe.

ELON, tizen eggyedic hadnagy, 10. eſztendeig.

11 Es itélé ő vtánna Izraelt Elon, ki Zabulon nemzetſégéből vala: És itélé Izraelt tíz eſztendeig.

12 És meg hala az Zabulon nemzetſégéből való Elon, és el temettetéc Aialonba Zabulon földébe.

ABDON, tizen kettődic hadnagy, 8. eſztendeig.

13 És ő vtánna itélé Izraelt Abdon az Hillel fia, ki Pirathonnac városából vala.

14 Ennec negyuen fiai vóltac, és harmintz vnokai, kic iargálltac hetuen ſiamár czitkókon, és itélte Izraelt nyóltz eſztendeig.

15 Meg hala pedig Abdon az Hillel fia, ki Piráthonnac városából vala, és el temettetéc Pirathonba Ephraimnac földébe, az Amalechitáknac hegyeken.

XIII. Réſz.

Az Izraelitác mikor az ő bűnökére az Philiſthęuſokról igen el nyomoritattac vólna, az Iſten igéri Samſomor az ő fűleinec, ki az Izraelnec vabaditóia lenne, kinec ſzűletéſéről az Iſten Angyala tanúſágot ád az ő fűleinec, az után fűlesic az Samſon.

1 CZelekedénec annac, fölötte az Izrael fiai gonoſit az WR ſiemei előtt: és adá őket az WR az Peliſtinuſoknac kezekben negyuen eſztendeig.

2 Vala pedig egy férfiu Zoráh városból Dán fiainac házoc népe közzül, kinec neue Manoah, kinec feleſége magtalan vala, és nem ſzűlt vala.

3 Es meg ielenéc az WRnac Angyala annac az aſſiony embernec, és monda néki: Imé moſtan magtalan vagy, és nem ſzűltél, méhedben fogadſz pedig és fiat ſzűlſz.

4 Moſtan annac okaért meg ódd magad, bort ne igyál, ſe reſiegtő italt, és ſemmi tiſztátalant ne egyél.

5 Mert imé nehéſikes léſzeſz, és fiat ſzűlſz: Es boronua nem mégyen fel az ő feiére, mert Iſtenec ſzenteltetett léſzen az ő annyánac méhétől fogua, és ő kezdi meg

meg ſabadîtani Izraelt az Pelſthinuſoknac kezéből.

6 Es el ménuén az aſzſzoni állat, meg mondá az ő férienec ezeket, ez igeckel: Iſteñec egy embere iöue hozzám, kinec tekénteti ollyan vala mint az Iſten Angyalának tekénteti, igen röttönetes: Es nem kérdem meg ötet honnan való vólna, ſem az ő neuét meg nem mondá nékém.

7 Es monda énnékem: Imé nehezkes léſieſi, és fiat ſiülſi, moſtan annac okaért ne igyál bort, ſe réſiegîtö italt, ſe ſemmi tiſitátalant ne egyél: Mert Iſtennec ſienteltetett léſien az gyermec, annyának méhétöl fogua mind halálának napiáig.

8 Imáda annac okaért Manoah az WRat, és monda: Kérlec tégedet édes WRam az Iſtennec embere kît küldöttél vólt, iöijön el kérlec iſmét mi hozzánc, és tanîtſon meg minket mit czelekedgyünc az ſiülletendö gyermeckel.

9 Meg halgatá pedig az Iſten Manoahnac ſiauát, mert el iöue iſmét az Iſtennec Angyala az aſiſioni állathoz, és ő ül vala az mezöbe, Manoah pedig az ő férie nem vala ő véle.

10 Sietuén annac okaért az aſiſioni állat, futaméc, és meg mondá az ő férienec, monduán néki: Imé meg ielenéc nékem az Iſtennec embere, ki minap én hozzám iött vala.

11 Fel keluén annac okaért Manoah vtánna méne az ő feleſégénec, és iárúluán az emberhöz, monda néki: Te vagyé az ember az ki ſiolottal az aſiſioni állatnac? Es monda: En vagyoc?

12 Es monda iſmét Manoah: Tudom hogy minden beſiéded bę tellyeſedic, de miczoda az fel tartáſnac módgya, és mi módon czelekedgyünc ő véle?

13 Felele az WRnac Angyala Manoahnac: Mindenektöl, kiket mondtam az aſiſioni állatnac, meg örizze az gyermeket.

14 Semmibe ne igyéc valami ki iö az ſiölö tökéből, az az bort, ſe ſiölöből czinált italt ne igyéc, ſem ſemmi tiſitátalant ne egyéc, valamit paranczoltam néki, meg örzize.

15 Es monda Manoah az WRnac Angyalának: Kérlec hadd tartoztaſſunc meg tégedet, hogy keſiiczünc te néked egy keczke gödölyét.

16 Felelę pedig az WRnac Angyala Manoahnac: Ha ſiinte meg tartoſitatſiis engemet, nem éſiem à te kenyeredből, ha pedig égö áldozatot téſiſi, az WRnac áldozzad azt: Mert nem tudgya vala Manoah hogy az WRnac Angyala vólna.

17 Monda annac okaért Manoah az WR Angyalának: Kiczoda neued, hogy mikor meg tellyeſedic az te beſiéded, tiſiteſſéggel illeſsünc tégedet?

18 Kinec felele az WRnac Angyala: Miért kérdeſſkedel az én neuemfelöl? Es czudálatos lön az.

[a] Az az, czuda dolgokkal akará inkáb magát meg iellenteni, hogy nem mint bemſzéddel.

19 Mert mikor Manoah egy keczke gedelyét, és liſztből czinált áldozatot hozott vólna elö, és azt áldozná az kö ſiklán az WRnac, czuda dolgot czelekedéc Manoahnac és az ö feleſégénec láttára. [a]

20 Mert mikor fel menne az láng az óltárról az Eegbe, fel méne az WRnac Angyala az óltárnac langiába: Manoah pedig és az ö feleſége nézic vala és ortzáiokra búruluán az földre eſénec.

21 Es többé meg nem ielenec az WRnac Angyala Manoahnac, és az ö feleſégénec: Ackor eſméré meg Manoah, hogy az WRnac Angyala vólna az.

22 Es monda az Manoah az ö feleſégénec: Haluán meg halunc, mert az Iſtent láttuc.

23 Kinec felele az feleſége: Ha meg akart vólna ölni az WR minket, el nem fogta vólna az mi kezünkből az égö áldozatot, és az liſztből czinált áldozatot, és meg ſem mutatta vólna nékünc mind ezeket, ſem pedig illyen dolgokat nem ſiolott vólna moſtan mi nékünc.

24 Szülé amac okaért az aſſioni állat fiat, és hiuá az ö neuét Samſonnac, és neuekedéc az gyermec, és meg álda ötet az WR.

25 Es kezdé az WRnac lelkeötet meg erösiteni az Dán táborába, Sorah és Eſthaol között.

Dán tábora, helyenc neue, ultra 18. cap. ver: 12.

XIIII. Réſz.

Samſon mégyen az ö feleſégénec eliegyzéſére, és mikor Oroſlán ment vólna az vton eleibe, meg öli azt. Az után mikor az menyegzöre menne, az oroſlanból mézet vészen ki, mellyet meg éſic az ö Atyáual Annyáual, mellyből meſét formál az rendegéknec, mellyet mikor ſenki meg nem tudna feyteni, az ö feleſége ielenti meg, kinec az előtt azt meg mondotta vala Samſon, meg haragſic Samſon hogy az ö feleſége az meſét meg mondotta, meg elegyis Samſon az meſe feyröket, de haraggal el mégyen onnét, és az ö feleſége maſshoz mégyen.

1 A La méne pedig Samſon Thimnathba, és láta egy aſſiony embert Thimnáthba, ki az Peliſthinuſoknac leáni közzül való vala.

Samson, tizenharmadic hadnagy Iosue vtan, huſz eſztendeig.

2 Es fel méne és meg ielenté az ö Atyánac és Annyánac, és monda: Egy aſſiony embert láttam Thimnathba, az Peliſthinuſoc leáni közzül, moſtan annac okaért vegyétec azt feleſégül énnékem.

3 Es monda ö néki az ö Attya és Annya: Ninczené az te atyád fiainac leáni között, és minden népem között aſſioni állatt: Hogy te el mégy és venni akarſi feleſéget magadnac az környül metéletlen Peliſthinuſoc közzül? Felele Samſon az ö Attyánac: Azt vegyétec énnékem, mert tetzic az én ſiemeim előtt.

4 Az ö Attya és Annya pedig nem tudgyác vala hogy az Wrtól vólna ez, hogy alkolmatoſſágot ke-

got keresné az Philisthęusoktól: Mert az időbe az Philisthęusoc wralkodnac vala Izraelen.

5 Alá méne annac okaért Samson, az ő Attyáual és Annyáual Thimnathba, és mikor iutottác vólna Thimnathnac siőlő hegyére, ímé egy Orosláń kőlyőc ordítuán iőue ő eleikbe.

6 Es fel indíta őtet az WRnac lelke, és ketté siakasitá azt, miképpen ketté siakasitatic à gedelye, és semmi nem vala kezébe, és nem mondá meg az Attyánac és Annyánac mit czelekedett vala.

7 Alá méne az után és sióla az asszony embernec, az ki tettzett vala Samsonnac siemei előtt.

8 Meg tęre pedig egy nihán nappal az után, hogy haza vinné őtet, és oda tęre hogy látná az orosláńnac hólt testét, és imé egy ray méh vala az orosláńnac hólt tagiába, és męz.

9 Mellyet mikor kezébe vőtt vólna, sietue mégyen vala és éssic vala, ki mikor iutott vólna az ő Attyához és Annyához, ada nékiekis és éuénec, de nem mondá meg nékic, hogy az Orosláńnac hólt testéből vőtte vólna ki az mézet.

10 Es az után alá méne az ő Attya az asszony emberhőz, és tőn lakodalmat ott Samson, mert úgy sioktac vala czelekedni az iffiac.

11 Mikor pedig néznénec ő reá az harmintz vendég iffiu társaságoc kiket hijtac vala hogy Samsonnal lennénec.

12 Monda nékiec Samson: vetec előtőkbe mostan egy mesét, ha meg mondandgyátoc azt énnékem az lakodalomnac hęt napiaíg, és meg találandgyátoc, adoc ti néktec harmintz inget, és harmintz öltőző ruhákat.

13 Ha pedig meg nem mondhattyátoc énnékem, ti adgyátoc énnékem harmintz inget, és harmintz öltőző ruhákat: Kic felelénec ő néki, mond elő az te mesédet hadd hallyuc.

14 Es monda nékiec: Az éuő állatból étec iőue ki, és az erősből édesség iőue ki. Es meg nem mondhatác az mesét három egési nap. *Samson mesée az oroszlánról és az mézről.*

15 Lőn annac okaért heted napon mondánac az Samson felességének. Add tanáczúl az te férjednec hogy jelencze meg mi nékünc az mesét, hogy valamiképpen meg ne égéssünc tégedet, és az te Atyádnac házát tűzzel: Auagy az mi őrökségünknec el nyeresére hijttatoké, vagy nem?

16 Es sira Samsonnac az felesége ő előtte, és monda: Bizoń gyűlőlsi engemet, és nem szerettz engemet: Mesét vetél eleikbe az én népemnec fiainac, és mind az által nékem meg nem jelentetted. Ki monda néki: Imé az énAttyámnac és az én Anyámnac meg nem mondottam, és néked mondanám meg?

17 Sira annac okaért ő elötte hét egéſi napokon, kiken vala az lakodalom. Lön pedig, hogy hetedic napon meg mondaná néki, mert ſiorongattya vala ötet: Melly aſſiſioni állat meg mondá az meſét az ő népe fiainac.

18 Mondánac annac okaért ő néki az városnac férfiai heted napon, minec elötte el enyéſinec az nap: Miczoda édesb az méznél? Es miczoda erőſſeb az oroſſlánnál. Ki monda nékic: Ha nem ſiántottatoc vólna az én üſſiömön, meg nem találtatoc vólna az én Meſémet.

19 Es fel indíta ötet az WRnac lelke, és alá méne Aſcelonba, és meg ölé ő közzülöc harmintz férfiat, és az ő öltözeteket le vonuán, adá külömb külömb öltözetü ruhákat azoknac, kic meg feytettéc vala az meſét, és fel geriede az ő haragia, és fel méne az ő Attyánac házához.

Meg hagyia Samſon az ő feleſégére, el mégyen tüle és az Samſon feleſége máſhoz megyen.

20 Annac okaért az Samſon feleſége méne az ő társához, kit társaſágában vött vala.

XV. Réſz.

Az Samſon felőrte igen nagy kárt tészen az Philiſtęuſoknac, és igen meg veri őket, hogy az ő feleſegét el vöttec ő tőle és másnac adtác, melly dologért mikor az Philiſtęuſoc az Iehuda ellen mentec vólna haddal, az Samſonotis meg kötőzue akariác néſkiec kezekben adni, de az ő kezei meg oldoznac, és egy ſamár áll czontral ſokat meg ől bennec. Az után mikor ſomſuhoznéc, az Iſtentől vizet kér, és ád néki az kőből vizet.

1 Lőn pedig egy nihán napoc után az búza aratáſnac napiaiba, meg látogatá Samſon az ő feleſégét egy keczke gödölyéuel, és ezt monda: Bę mégyec az én feleſégemhöz az háló házba, és nem hagyá ötet bę menni az attya.

2 Mert ezt mondá néki: Azt gondolám hogy gyülölnéd ötet, annac okaért adám ötet az te társodnac: Az ő öcze nem de nem ſiepbé annál? Légyen tiéd az moſtan, helyében.

3 Es monda néki Samſon: Artatlan léſiec én moſtan à Peliſtęuſoktól, ha gonoſſ czelekedem én ő nékiec.

4 El ménuén annac okaért Samſon fogá három ſáz rókát, és égő üſſiögeket vévén eggyiknec az farkát az máſikhoz köté, és egy üſſiögöt tön minden kęt rokánac farka közé.

5 Annac vtánna tüzet gyuyta az üſſiögökbe, és el ki boczátá azokat az Peliſthinuſoknac vetéſekbe, és fel gyuytá mind az gabona kalandgyákat, mind az vetéſeket, és mind az ſiölöket, és mind az olay fáknac erdeit.

6 Es mondánac az Peliſthęuſoc: Ki czelekedte ezt? Es mondánac: Samſon, Thimnęuſnac az veij, miuel hogy el vötte az ő feleſégét, és adta ötet az ő társának. Fel ménénec annac okaért az Peliſthęuſoc, és meg égetéc az aſſiſiont és az ő Attyát tüzzel.

7 Kiknec

7 Kiknec monda Samſon: [a] Ha elöſſör czelekedtétec vólna ezt azt mit moſt, meg elegedtem vólna rayta, de boſſúmat állom meg raytatoc, és annac vtánna meg ſiúnöm.

8 Annac okaért meg veré öket válloktól fogua, mind tomporáiokîg, [b] nagy veſiedelemmel: Es alá ménuén le üle az Ethám kö ſiiklánac teteién.

9 Fel ménénec pedig az Philiſthçuſoc, és táborba ſiállánac Iudaba, és le telepedénec az Lechi neuö helyen.

10 Es mondánac az Iudánac férſiai: Vallyon ſ-mire iöttec fel mi ellenünc: Felelénec, hogy meg köſsüc Samſont azért iöttünc, hogy czelekedgyünc vgy ö vele, az mint ö mi velünc.

11 Alá ménénec annac okaért három ezer férſiac Iudaból az Ethám kö ſiikla teteiére, és mondánac Samſonnac: Nem tudodé hogy wralkodic mi raytunc az Peliſthim? Es miért czelekedted annac okaért ezt mi nékünc? Felele nékiec: Az mi képpen czelekedtec én velem, énis vgy czelekedtem vélec.

12 Mondánac annac felötte néki, azért iöttünc hogy meg köſsünc tégedet, hogy kezekben adgyunc tégedet az Peliſthinuſoknac. Felele nekiec Samſon: Eſküdgyetec meg énnékem hogy reám nem rohántoc ti.

13 Ackor mondánac ö néki illyen ſióual: Nem eskűſsünc hanem meg kötünc tégedet, és kezekben adunc tégedet ö nékiec, de meg nem ölünc tégedet. Meg kötéc annac okaért ötét két wy kötéllel, és el viuéc ötet az kö ſiikláról.

14 Ki mikor iutott vólna Lehihöz, az Peliſthçuſoc kiáltnac vala örömökbe hogy az, ö eleikbe iönne. Fel indîta pedig az WRnac lelke, és lönec az kötelec kic valánac az ö kariain, mint az Lenkit az tüz meg éget, és el ſiakadozánac az kötelec az ö kezeiről.

15 Es talála egy nyers ſiamár állát, és ki nyuytuán kezét fel véué azt, és le veré azzal ezer férfiakat.

16 Es monda Samſon: Az ſiamárnac álláual egy rakáſt; söt két rakáſt, az Szamárnac álláual agyon veréc ezer férfiakat.

17 Es mikor véget tött vólna az ſiolásnac, el veté az állát az ö kezéből, és neuezé azt az helyet Ramathlehinec.

18 Az vtán meg ſiomiuhozéc felötte igen, és kiálta az WRhoz, és monda: Te adtad az te ſiolgádnac keze által ezt az nagy diadalmat, moſtan pedig meg halocſiomiúual, és eſem az környül metéletleneknec kezekbe.

19 Ackor meg hasíta az Iſten egy záp foghoz haſonló kö ſiiklát, és vizec iöuénec ki belöle, és iuéc, és ereie meg iöue, és meg élede: Añac okaért neuezé azt a helyet Iſten neuénec tegîtſégül hiuáſánac forráſának, melly vagyon Lehibe mind mai napîg.

20 Es

[a]: Az az, ha ackor bántottétec vólna meg ezeket mikor el vöttec tőlem elöſſer az én feleſégemet, meg elégedtem rayta, de miuelhogy ackor nem miuoltátec, nem elégeſſem meg rayta.

[b]: Sziſzóláſnac módgyának-nelkűlyel azt iertem, hogy felőtte igen meg rontotta és vere őket.

Ramathlehi az az, áll ezontnac el vetéſe.

Záp foghoz haſonló, vagy moſarhoz haſonló kő ſiiklát, nemelyec az áll ezontnac záp fogáról és annac helyéről értse.

20 Es itélé Izraelt az Philisthinusoknac ideiébe húsz esztendeig.

XVI. Rész.

Az Samson el viszi az Gaza városnac kapuiát az hegyre: Az vtan mikor néki nem árthatnának fegyuerrel az Philisthçusoc, az ő feleségét bérik meg, hogy ki vegye az Samsonból mibe volna az ő ereie, kitől mikor felőrteb borgálmaztatnác, meg mondogya néki, es az feleségе miatt esic az Philisthçusoc kezebe, es ki tollyac az ő két szemét, és veric őrölni az Gazai malomba. Az vtan mikor meg neuekedett volna az ő haia, es czufságnac okáért elő hozattác volna az Philisthçusoknac fő népei, az hazac nyakokba szakasztya, es ő magais ott veszt.

1 EL méne pedig Samson Azzahba, és láta meg ott egy parázna asszsioni állatot, és bé méne ő hozzáia,

2 Az Azzabéliecknec pedig mikor meg mondottác volna, monduán: Ide iött Samson, környül véuéc ötet és leselkedénec ő vtánna, mind az egész éiczaka az városnac kapuiba, és halgatánac mind egész éiiel, monduán: Mind vérrattaig váriuc, és öllyüc meg ötet.

3 Aluuóc pedig Samson eyszélig, eyszélben pedig fel kele és meg foguán à város kapuiának aytait, mind két felől való óldal kűszöbiuel egyetembe, el méne vélec mind zárjáual egjetembe, minec vtánna vállára vötte volna, és fel méne azockal az hegy teteiére, melly vala Hebron ellenébe.

Vagy az Sórec völgyében.

4 Annac vtánna pedig meg szerete egy asszsiony embert Sórec patakiá mellet, kinec neue Delilláh vala.

5 Fel ménénec pedig àhoz az Philisthinusoc főfő emberi, és mondánac néki: czald meg ötet, és lásd meg mibe vagyon az ő nagy ereie, és miképpen vehetünc erőt rayta, hogy meg kötözuén kinozzunc ötet: És mi mindnyáián aduncz kíki tenéked ezer és száz ezüst pénzt.

6 Monda annac okaért Delilláh Samsonnac? Mond meg kérlec tégedet, énnékem, mibe vagyon az te nagy erőd, és miuel köttethetnél meg, hogy megerőtelenülnél?

7 Felele néki Samson: Ha meg kötendnec engemet hét szál nyérs gús veszszőuel mellyec még meg nem száradtac, tahát erőtlen lésziec, és czac ollyan lésziec mint egy az több emberec közzül.

8 Vinénec annac okaért ő néki az fő fő Philisthinusoc hét szál zöld nyers gús veszszőt, kic még meg nem száradtac vala, és meg köté ötet azockal.

9 Touábba lest vetettec vala ő nála az háló házba: Es monda ő néki. Az Philisthçusoc raytad vannac Samson. Es el szakasztá az gúsokat, miképpen el szakad az czőpűből font fonal, mikor meg éri azt az tűz, és nem esmértetéc meg az ő erőssége. a

a: Azaz, nem tudhatác meg miben volna az ő ereie.

10 Es monda Delilláh Samsonnac: Imé meg czufolál engemet, és hazugságokat szólal énnékem: Mostan mond meg nékem kérlec, miuel köttethetel meg.

11 Ki felele ő néki: ha meg kötuén meg kötnec engemet wy kötéleckel, kinn még semmi dolgot nem

got nem tettenec, ackor erötlen léſſec, és ollyan léſſec mint egy az töb emberec közzül.

12 Hoza annac okaért Deliláh wy köteleket, és meg köté ötet azockal, és monda néki: Az Peliſthinuſoc raytad vadnac Samſon, (leſt vetettec vala pedig az ágyas házba:) És el ſzakaſztá azokat az ö kariairól, mint az fonált.

13 Es monda Deliláh az Samſonnac: Ez ideig czac czúfoltál engemet, és hazugſágokat ſzolottál énnékem: Mond meg nékem miuel köttethetnél meg? Felele néki: ha az én feiemnec hét ſzerbe font haiát, az ſzöuö zugolra tekered.

14 Es az zugolt ſzeggel meg erösituén, b monda: Raytad vadnac az Peliſthęuſoc Samſon. Es fel ſerkenuén álmából dolgára méne mind az zugollyal és az ſzeggel.

15 Amaz iſmét monda néki: Hogy hogy mondod: Szeretlec tégedet és az te ſziued ninczen én velem? c Imár három ízbe czaltál meg engemet, és meg nem ielentetted nékem, mibe légyen az te nagy eröd.

16 Lön pedig hogy mikor ſzorongatná ötet beſzédeckel minden nap, és vntatná ötet, meg ſzomorodéc az ö lelke, ugy hogy mayd meg halna.

17 Annac okaért meg ielenté ö néki minden ſziuét, és monda néki: Beretua nem vólt ſoha az az én feiemen: Mert Iſtennec ſzenteltetett vagyoc az én Anyámnac méhétöl fogua: Ha meg nyirettetem, el táuozic én tölem az én eröm, és erötlen léſſec, és ollyan léſſec mint egy az töb emberec közzül.

18 Látuán pedig Deliláh, hogy meg mondotta vólna ö néki minden ſziuét, él küldé hogy fel hijnác az Peliſthinuſoknac feiedelmit, illy ſzockal: Iöijetec fel ez egyſzer mert meg ielentötte énnékem minden ſziuét: Fel ménénec annac okaért ö hozzáia az Peliſthinuſoknac minden feiedelmi, fel viuén az pénſitis az ö kezekbe.

19 Es el alutá ötet az ö térdein, és hiuá elö egy férfiat, és el nyireté az ö feiének hét fonyátékiát, és kezdé ötet nyomorgatni, és el tauozéc ö töle az ö erösſége.

20 Es monda: Raytad vadnac az Peliſthinuſoc Samſon: Fel ſerkenuén annac okaért álmából, monda: d Ki mégyec moſtannis mint egyębkor és el mulatom az álmot, és nem tudgya vala hogy az WR el táuozott ö töle.

21 Mikor meg fogtác vólna azért ötet az Peliſthęuſoc, ki vaiác az ö ſzemeit, és alá viuéc ötet Azzaba, és meg kötéc két erös vas lánttzal, és öröl vala az foglyoknac házába.

22 Kezde pedig az ö feiének haia meg neuekedni, minec vtánna meg nyirettetett vala.

23 Az Peliſtinuſoknac feiedelmi pedig öſſue gyültec vala, hogy nag)

b: Az az, Minec vtánna meg miczlte vólna az Deliláh az mit mondott vala az Samſon, meg erösité az zugolt.

c: Az az, nem ſzerettz ſziued ſzerint engem.

d Ki mégyec, az az, el futoc, el ſzaladoc az ellenſeg elöt mint egyébkor.

nagy áldozatot áldoznának az ő Istenéknec azDagonnac,és hogy örvendenének. Mert ezt mondgyác vala: Kezünkbe adta mi nékünc az mi Istenünc Samsont az mi ellenségünket.

24 Es mikor látta vólna ötet az kösség,diczeréc az ő Istenéket,és azt mondgyác vala: Kezünkbe adta az mi Istenünc, az mi ellenségünket, és azt az ki pusitíttya vala az mi földünket és az ki sokat meg ölt vala mi bennünc.

25 Lőn pedig,hogy mikor meg vidámúlt vólna az ő siuec,mondánac: Hijátoc Samsont, hadd iadzéc elöttünc: Elő hiuác annac okaért Samsont, az foglyoknac házából, és iadzéc ő ölöttöc, és állattác ötet az kő láboc közzé.

26 Es monda Samson az gyermeknec az ki kezénél fogua hordozza vala ötet, vígy el engemet hogy tapasitallyam meg az osilopokat, mellyec tartyac ez házat, hadd támasikodgyam hozzá-ioc.

27 Továbba az ház tele vala férfiackal és asszoni állatockal, és ott valának Pelisthęusoknac minden fő fő emberi, és az padlás felött, közel három ezer férfiac és asszoni állatoc, kic nézic vala mikor Samson iádzic vala.

28 Kiálta pedig Samson az Vrhoz, és monda: VRam Isten emlekezzél meg kérlec én rólam, és erősicz meg engemet kérlec, czac ez egyszer ő én Istenem, hadd állyam bosszúmát az én két szemeimért az Pelisthinusokon.

29 Meg ragadván annac okaért Samson az középen való két osilopokat, kiken az egési ház áll vala, hozzáioc támasikodéc, eggyikhöz iob kezéuel,másikhoz bal kezéuel.

30 Es egyetembe monda Samson: Hallyac meg én eggyütt az Pelisthęusockal, és nagy erőuel meg rándítuán az osilopokat, le szakada à ház az főfő emberekre, és mind az egési népre, melly vala az házba. Es így halánac meg azoc az kiket ő meg ölé, mikor ő meghala többen hogy nem mint az kiket életébe meg ölt vala.

31 Alá ménénec pedig az ő attya fiai, és az ő Atthyának egési háza, és el viuéc ötet,és fel ménuén el temetéc ötet Soráh és Esthaol között,Manoahnac az ő attyának koporsóiába: Ő pedig itéle Izraelt húsz esztendeig.

XVIII. Rész.

Az Micha az ő Annyával egybe az ő házoknál baluant emelnec, az baluanyoknac házat szereznec, és az Leui nemzetségéből papot bérelnec magoknac. Melly dolog az mint nemellyec mondgyác az Iosue halála után lőtt nem soc időuel, noha nemellyec azt mondgyac hogy Samson vtan lett. Iosue vtan mindgyárást nem lett sem Othoniel ideiébe, mert azt mondgya az írás, supra 2. cap: Hogy ackor kezdeténec az nép el haylani Istentől, mikor az első nemzetség melly Ægyptumból ki jőtt vala, mind el hólt vólna, ackor pedig meg el nem hólt vala.

1 Vala

1 VAla pedig egy férfiu Ephraimnac hegyéről, kinec neue Micha vala.

2 Es monda az ő Annyának: Az ezer ſiáz ezüſt pénzec, kic el vitettenec vala te tőled, kikért átkozodál énhalláſomra, iméaz az ezüſt én nálàm vagyon, én vőttem el azt. Es monda az ő Annya: Meg áldattatott vagy fiam az WRtol.

3 Meg adá annac okaért az ezer és ſiáz ezüſt pénſit az ő Annyának. Es monda az Annya: Bizonyára ſienteltem vala azt az ezüſtöt az WRnac az én kezemből, hogy adnám azt te néked én fiamnac, hogy czináltatnál abból faragott és öntettett báluánt: Annac okaért moſtan meg adom azt te néked.

4 Mind az által meg adá az ezüſtöt az ő Annyának, és el viué az Annya az kęt ſiáz pénzét az ötuenec, és czinála abból faragott és öntetett képett, és lön az Micha házába.

5 Az Micha házánál pedig vala az báluányoknac háza, és czinála Ephodot, és képeket, és meg ſientelé az ő fiai közzül egyiknec kezét, [a] és lön papia ő néki.

6 Az napokba nem vala király Izraelbe, kinec kinec az mi iónac tettzic vala az ő ſiemei előtt, azt czelekedi vala.

7 Vala pedig egy iffiu ki Bethlehemből ment vala ki (ki miuel hogy Leuita vala, oda budoſott vala.)

8 Es mikor ki ment vólna az Iffiu az Iudánac Bethlehem városából hogy ſiéllel iárna, az holott magának alkolmas helyet találna, iuta az Ephraim hegyére az Micha házához, az ő útait el végezuén.

9 Es monda néki Michah: Honan iöſi? Felele néki az Leuita: En Iudahnac városából Bethlehemből iöuec, és mégyec iárni kelni az hól helyet találoc.

10 Es monda néki Micha: Maradgy meg én nálam, és légy énnékem Atyám helyett, és papom helyet, én pedig adoc te néked tíz ezüſt pénſit eſtendőnként, és kęt öltözö ruhát, és eledelt. Es el méne ő véle.

11 Es tettzéc az Leuitának hogy meg maradgyon ő nála: Es lön ő néki az az iffiu mint égyic az ő fiai közzül.

12 Es meg ſientelé Micha az Leuitának kezét, és lön ő néki az az iffiu Pap helyett: Annac okaért lakéc Michának házába.

13 Es monda pedig Micha: Moſt tudom hogy iól tęſien én velem az WR, mert ez Leuita nékem Papom.

[a]: Az ez, arra az mélotoſágra vállaſztá egyiket az ő fiainac, hogy pap légyen.

[b]: Az az, budnagy-gödviſelő gubernator az közöz halgatánac. Mert ez nemzetſegben ſoha nem vólt Saulnac előtte király

XVIII. Réſz.

Az Dan nemzetſége mikor el nem férne az néki iutott földön, az Lais várost meg kémlelteric mellyre az vtan hat ſázan reá mennec, meg véſic, az népét le vágiac, és magoknac foglallyác, és az báluánt mind az báluány imádaſſal egybe az Micha házából el teriektic az ő nemzetſégekbe.

1 Az

1 AZ napokba nem vala király Izraelben, és az napokba az Dán nemzetsége keres vala magának örökséget, hogy laknéc rayta, mert nem esett vala néki sorsa[a] az Izrael nemzetségi közzt örökségül.

2 Küldénec annac okaért az Dán fiai az ő házoc népe közzül, öt férfiakat, az ő határokból Sorahból és Esthaolból erős férfiakat, hogy megkémlelnéc az földet, és igen iól megnéznec azt, és mondánac nékic? Menyetec el kémlellyétec meg az földet. Kic mikor mentenec vólna az Ephraim hegyére az Michahnac házáig, ott hálánac.

3 Mikor pedig vólnánac az Michah házánál, meg esmeréc az iffiu Leuitának siouát, és oda tęrénec és mondánac néki: Ki hozott tégedet ide? Es mit czinálsi itt, és mi dolgod vagyon néked itt?

4 Felele nékic: Illyen s illyen dolgokat czelekedett velem Michah, és bęrbe fogadott meg engemet, hogy papia helyett lennéc ő néki.

5 Es mondánac ő néki: Tudd meg kérünc az Istentől, ha meg sierenczésíti az mi útúnkat, mellyen iárúnc.

6 Es felele ő nékiec az Pap: Menyetec el békeségbe: Az WR előtt vagyon az ti útatoc mellyen iártoc. [b]

7 Annac okaért el ménénec azoc az öt férfiac, és iútánac Laisba, és látác az népet ki vala benne, hogy nagy bátorsággal laknéc, és az Sidoniusoknac siokásoc sierint nyugodnéc, és biznéc abban hogy nem vólna senki az ki meg siégyenîtené öket valamibe az egési földön, sem ki örökségül magának foglalná az orsiágot, és hogy táuól vólnának à Sidoniusoktól, és siðuetségec nem vólna senkiuel.

8 Haza tęrvén pedig az ő attyafiaihoz Soraba, és Esthaolba, mondánac az ő attyafiai: Miczoda ióual iárátoc?

9 Es mondánac: Kellyetec fel, és mennyünc fel reáioc: Mert láttúc az földet, és imé igen ió, és ti vesiteg ültöc: Ne legyetec restec az menetelre, hogy bę mehessetec az földnec birálára.

10 (Mikoron bę menendetec, igen maga el hitt emberekhöz mentec bę, touábba böw földű tartomány az:) Mert kezetekbe ád az Isten azt az helyet, mellybe semmi állatnac ninczen süksége, valami földbe terem.

11 El ménénec annac okaért onnan Dán nemzetségéből Sorahból és Esthaolból hat siáz férfiac, kic hadi sierszámockal fel kesiültenec vala.

12 (c) Es fel ménénec, és táborba siállánac Iudahnac városába Ciriathiearimba: Annac okaért hiuác azt az helyet Dán táborának mind mai napig, vagyon pedig az, túl Ciriathiearimon.

13 Es onnac által ménuén az Ephra-

[a]: Mikor azt mondgya hogy nem esett vólt sorsa az Dán nemzetségének az Izraelitác közzött, azt akarta mondani, hogy az melly réjs nékic iutott vólt, azon nem férhetec el hanem ki mentec sokan onnét és földet keresténchogy illyen módon az ő földöket meg öreghetnéc, lásd meg Ios: 19. ver: 47.

[b]: Az az, látya az Istennec útatokat és megsiereznézésíti azt

[c]: Lásemmint nemzetsége es város Ios 19. ver: 47.

Ios. 19. v. 47. ei Iózlebet nem mondgyá raszt vólt ez az Iosue hólta után, de hogy nem az Samson után vólt, meg tettzic ebből. Előszer mert annig dég az Dán nemzetsége Sup. nem lett 13. v. 25. hen. tett örökségnélkül mivel hogy

sok népü nemzetség vólt. Másodszor, mert az mint ez Caputba vagyon ver: 30. az Dánitac az Moseſnec vghája gyermekit választyác magoknac Papúl.

Ephraimnac hegyére, ménének az Michahnac házáíglan.

14 Es ſiolának az öt férfiac, kic mentenec vala à Lais földe kémleni, és mondának az ö attyokfioknac: Nem tudgyátoké hogy ez házba vagyon Ephod es ezüſtből öntött kép, moſtan annac okaért ęrczétec meg, mit czelekedgyetec.

15 Es bę ternének oda és ménének az iffiu Leuita házához, ki vala az Michah házánál, és köſzönének néki nagy békeſségeſſen.

16 Az hat ſiáz férfiac pedig hadakozó ſierſiámockal fel kéſiülluén, az kapunac aytaiánál állanac vala, kic valának az Dan fiai közzül.

17 Es fel ménuén az öt férfiac kic mentenec vala az föld kémleni, bę ménuén oda el viuéc az Ephodot, à képet, és az ezüſtből öntött és czinált ſierſiámokat, (az Pap pedig áll vala az kapunac aytaiánál, à hat ſiáz hadakozó ſierſiámockal fel keſiült férfiackal.)

18 Ezec mondom bę ménuén az Michah házához, el viuéc az ezüſtből öntött és czinált ſierſiámokat, az Ephodot és az képet. Es monda nékiec az Pap: Mit miueltec?

19 Kic felelénec: Halgas, tedd az ſiádra az te kezedet, és ier el velünc, és légy Atyánc helyet mi nékünc, és papunc helyet: Mellyic iob, azé hogy egy ember házának papia légy, auagy hogy Izrael nemzetſégében légy Pap?

20 Es öruende az papnac ſiiue: Es el viué az Ephodot, az képet és az ötuöſtül czináltatott ſierſiámot, és az nép közibe méne.

21 Es el tęruén el ménének, és az ö gyermekeket, barmokat és drága iószágokat, ö eleikbe rendeléc.

22 Mikor pedig meſsże vólnának immár az Michah házától, az férfiac kic valának az házakba, mellyec valának az Michah házának ſiomſiédſágiba, öſſue gyülénec, és vtánnoc ménének az Dán fiainac.

23 Es kiáltuán az Dán fiai vtán: hátra fordîtác az ö ortzáiokat, és mondának Michához: Mi dolgod vagyon hogy fel gyülekeztél?

24 Felele: Az én Iſtenimet, kiket czináltam el vittétec, és az én Papomat; és el mentetec: Es miczodám vagyon immár énnékem több? Es męgis azt mondgyátoc énnékem hogy mi dolgom vagyon?

25 Kinec felelénec az Dan fiai: Ne hallyuc az te ſiódat többé, hogy valamiképpen ez meg keſeredett ſiiuö férfiac reátoc ne rohannyanac, és el ne veſieſſed életedet, és az te házad népének életét.

26 Es menten mennec vala az Dán fiai az ö vtokon: Látuán pedig Michah hogy erösbec vólnának ö nálánál, viſiſia tęre, és haza méne.

27 Ők annac okaért el viuén az melleyeket czinált vala Michah,

és az ő papiát: ménének Laisra à meg nyugott és maga hitt népre, és meg veréc öket fegyuernec éliuel, és az várost meg gyuytác tüzzel.

29 Es nem lön meg szabadító, mert messie vala Sidontul, és semmi szövetségec nem vala nékic senkiuel. Lais pedig vala az Bethrehobnac völgyébe, és meg éppsztuén à várost benne lakának.

29 Es neuezéc az várost Dannac, az ő Attyoknac Dannac neuéről, ki születtetett vala Izraelnec: Mert Lais vala elöször neue az városnac.

30 Allatának pedig fel magoknac az Dan fiai faragott képet: [d] Iehonathan pedig ki Gersonnac, à Manasse fiának fia vala, ő és az ő fiai papoc valának Dán nemzetségébe, mind az földnec fogságának ideiéig.

[d] Iehonathan Moses mokáinac gyermeke vólt mert az Manassen Moseſt értec ez Sidoc.

31 Fel állatác mondom magoknac az Michah faragott képét, mellyet czinált vala az napokon, mellyekben vala az Istennec háza Silohba.

XIX. Rész.

Egy Leuita pap mégyen Bethlehembe hogy az ő ágyas hálo társát az Attyától haza hozna, meg adgyác azt néki, és mikor vtába tértzakára tére vólt Gaba városba, egy idegen iöueuény ember házába fogadgya, az város népe reá támad, annira hogy kéberitetic az Leuita ki adni nékic az ő feleségét, kit az Gaba városbéliec szemtelen való bunalkodassal annira megrontanac, hogy az asszoni állat meg halna. El viszi az Leuita az ő feleségének holt testet, es azt tizenkét részre vágvan, el küldi az Izraelnec tizenkét nemzetségének.

1 VAla touábba az napokba, mellyekbe király nem vala Izraelbe, egy Leuita, ki mint egy iöueuény lakic vala Ephraim hegyének óldalán, és vön magának egy asszoni állatot, háló társúl Iudának városából Bethlehemből.

2 Paráznalkodéc pedig ő nála az ő hálo társa, és el méne tőle haza, az ő Attyának házához Iudahnac Bethlehemébe, és lön ott egy néhány napokon, tudni illic négy hólnapon.

3 Fel keluén pedig az ő férie, vtánna méne, hogy siólanna néki szép beszédeckel, és meghozná ötet: Viuén magáual egy gyermeket, és két szamárt. Az pedig bé viué ötet az ő Attyának házába, kit mikor látott vólna à leánnac attya, örüle az ő iöuetelenec.

[a] vagy szolgát.

4 Es meg ölelgeté ötet az ő ipa az leánnac attya, és lön ő nála három napon, és öuénec iuánac, és ott hálának.

5 Lön pedig negyed napon, mikor jó reggel fel költenec vólna, fel kele ő is hogy el menne. Ackor monda az leánnac attya az ő veinec: Erősicz meg szíuedet egy keues étellel, és annac vtánna mennyetec el.

6 Le ülenec annac okaért és önec mind ketten egyenlő képpen, és iuának, annac vtánna monda az leán attya az férfiunac: Fogadd meg kérlec, hogy hály itt ez éijel, hadd gyönyörkodgyéc az te szíued.

7 Mikor pedig fel költ vólna az férfiu hogy el menne, késerite ötet az ő ipa, meg tére annac okaért és ott hála.

8 Fel

8 Fel kele az vtán jó reggel ötöd nap, hogy el menne: És monda az leánnac attya: Erősicz meg kérlec siiuedet. Meg késleléc annac okaért ötet, mîg el hanyatléc az nap, és önec mind ketten.

9 Végezetre fel kele az férfiu hogy el menne, ő az és ő ágyása és gyermeke: Ackor monda néki az ipa, az leány attya: Imé immár meg hanyatlott az nap, és el enésiic, annac okaért kérlec hállyatoc meg, immár siálasra való ménésnec ideie vagyon, hály itt annac okaért hadd vigadgyon à te siiued, és hól nap ió réggel kellyetec hozzá vtatokhoz és menj az te házadba.

10 Nem akará pedig ő meg hálni, hanemel méne: És juta Iebusnac ellenébe (ez az Ierusalem) és ő véle eggyütt az ő meg, terhelt két siamára és az ő ágyása.

11 Mikor pedig vólnának Iebus mellett az nap igen alá siállott vala, és monda az gyermec az ő wránac. Ier el kérlec térjünc bé ez Iebusçusoc városába, és hállyunc ott.

12 Kinec felele az WRa: Ne térjünc egy idegen népnec városábais, ki nem az Izrael fiai közzül valoké, hanem mennyünc által Gibaig.

13 Es monda annac felötte az ő gyermekének, sies mennyünc ez két helynec eggyikébe, és hállyunc vagy Gibahba vagy Ramahba.

14 Által menuén annac okaért el ménének, és el méne az nap mikor Gibahnal mennec vala, melly az Beniamin nemzetségéié vala.

15 Bé térének annac okaért oda, hogy bé mennének és meg hálnának Gibahba, és bé ménuén le üle az város piátzán, és nem vala senki ki őket házába bé hína.

16 Imé pedig egy ember ió vala haza dolgárol az mezőrül estue, ki az Ephraim hegyéről való vala, és Gibahba iöueuény vala: Az helynec pedig férfiai Jemini fiai valának.

17 Es mikor fel emelte vólna siemeit, meg látá ezt az férfiat, hogy idesi-toua iárna à város piatzán, és monda az à vén ember: Houá mégy? Es honnan iösz?

18 Kinec felele: Mégyünc Iuda városából Bethlehemből, az Ephraim hegynec óldaláig, à honnan való vagyoc. Mert mentem vala az Iuda városáig Bethlehemig, és az WRnac [h] házához mégyec, és ninczen senki ki házához fogadgyon.

[h] WRnac házához, Az az, Silohba mégyec, mert ackor ott vala az Isten sátora.

19 Ióllehet mind peluánc és mind siénánác vagyon az Siamároknac való, és kenyerünkis vagyon és borünc, énnékem és az te siolgáló leányodnac, és ez gyermeknec való, ki vagyon az te siolgáddal, semmiből semmit nem szükölködünc.

20 Es monda az vén ember: Békeség néked: Mind az által ha valaminélkül siükölködöl én gondom légyen az, czac itt az vczába ne maradgy.

21 Bę viué annac okaért ötet az ő házába, és abrakot adá az ő ſiamárinac: Annac vtánna meg moſác az ő lábokat, és ůénec iuánac.

22 Es mikoron vigan laknának, imé az városnac férfiai iſtentelen gonoſi férfiac körőskörül állác az házat töruen az aytót, és mondánac annac az férfiunac ki az háznac wra vala, az vén embernec, monduán: Hozd ki az férfiat ki bę méne az te házádba, hadd éllyünc gonoſiúl véle.

23 Ki méne pedig hozzáioc az az férfiu, az háznac wra, és monda nékic: Ne ſierelmes atyámfiai, kérlec ne czelekedgyétec ezt ez gonoſit, minec vtánna bę iött az az férfiu az én házamhoz, ne czelekedgyétec ez értelmes dolgot.

24 Imhól az én haiadon leányom, és az ő ágyáſa, ki hozom őket ti néktec, és nyomorgaſſátoc azokat, és úgy czelekedgyétec vélec az mint iónac tettzic, az ti ſiemetec előtt, ez férfiuual pedig ne czelekedgyétec ezt az gyalázatos dolgot.

25 Nem akarác pedig azoc az férfiac hallani ötet, kezén fogá annac okaért, az à férfiu az ő ágyáſát, és ki viué nékiec, és megſiőplőſitec ötet, és gonoſiúl élénec ő véle, eſtuétől fogua mind reggelig egéſi értzaka, annac vtánna viſiſta boczátác ötet, mikor meg haynallott vólna.

26 Es haza méne az aſſiſioni állat haynalkor, és le eſéc az férfiunac házának aytaia előtt, az hól vala az ő wra verrattig.

27 Fel keluén pedig az ő wra reggel, és meg nítuán az háznac aytaiát, ki méne hogy el indúlna az ő útára, és imé az aſſiſioni állat az ő ágyáſa le eſett vala à ház aytaiánál, és az ő kezei az küſzöbön valának.

28 Es monda néki: Kélly fel és mennyünc el, és nem felel vala néki: Fel téuen annac okaért ötet ſiamárára, fel kele az férfiu és el méne az ő helyére.

29 Ki mikor iutott vólna az ő házához, vőue fegyuerét, és ragaduán ágyáſát darabonként vagdalá ötet, mind czontoſtul, tizen kęt darabra, és el küldözé ötet Izraelnec minden határába.

30 Lőn pedig, hogy minden valaki láttya vala, ezt mondgya vala: Nem lett ſem nem láttatott èhöz haſonló dolog az időtől fogua, mi últától fogua fel iöttenéc az Izrael fiai Ægyptumból, mind ez mai napig: Gondolkodgyatoc ez dolog felől, tarczátoc taná czot, és ſiőllyatoc felőle.

XX. Réſz.

Az Izraelitác egybe gyülnec Miſpaba. Az Leuitanac panaſſát meg hallyác. Kéric kézbe az bűnősöket, kiket mikor kézbe nem adnának, reáioc mennec nagy haddal, és ſiőlleben az Gaba városnál élőc kętſer veric meg az Izraelitákat, de végezetre Iſten kézbe adgya őket, és az Izraelitác mindeneſtől fogua el törlic á Benamitakat, kikben mind az által maradhat ſzz.

1 Ki

1 KImenvén azért az Izrael fiai: Ősiue gyüle mind az egési gyülekezet egyenlő akarattal, Dántúl fogua mind Berseba'ig, és Gilead feldétől fogua, az Wrhoz Mispahba.

Az Mispah az Beniamitac határába volt, melly várot miuel hogy alkolmas vala arra, rendeltetett vala gyülésnec helyének.

2 Es elő állánac az egési sokaságnac fő fő népei, és Izraelnec minden nemzetségi az Isten népeinec gyülekezetibe, négy száz ezer gyalog fegyuer fogható férfiac.

3 (Meg hallác pedig az Beniaminnac fiai, hogy fel mentenec vólna az Izrael fiai Mispahba) és mondánac az Izrael fiai: Mondgyátoc meg hogy hogy lett ez gonosság?

4 Es felele az Leuita, az meg ölettetett asszony embernec férie, és monda: Gibeahba melly Beniamin nemzetségébe vagyon, iutottam vala az én ágyasomual, hogy ott hálnéc.

5 Es ellenem támadánac az Gibeahnac férfiai, és környül vöuéc ellenem az házat éjjel: Engemet akartanac meg ölni, és az én ágyasomat annira nyomorgattác hogy meg hólt.

6 Ragadám annac okaért az én ágyasomat, és darabonként vagdalám ötet, és küldözém ötet Izraelnec örökségénec minden tartománira, mert vtálatasságot és rútságot czelekedtec Izraelbe.

7 Imé ti minnyáján Izrael fiai jelen vattoc, sióllyatoc erről itt és tonáczkozzatoc.

8 Es fel kele az egési nép egyenlő akarattal, és monda: Senki sátorába ne mennyen, és senki házához ne osiollyon.

9 Mostan annac okaért ezt czeleködgyüc Gibeaual ö ellene sors szerint.

10 Vegyünc tíz férfiat száz közzül Izraelnec minden nemzetségi közzül, és százat ezer közzül, és ezeret tíz ezer közzül, hogy hordgyanac eledelt az népnec, hogy mikor iutand az nép Beniamin városába Gibeaba, czelekedgyéc vgy az mint érdemli az gonosság az mellyet czeleködete ö Izraelbe.

11 Ősiue gyüleközéc annac okaért minden férfia Izraelnec az város ellen, mindnyáián egyenlő társasággal, és akarattal.

12 Küldénec pedig az Izrael nemzetségi köueteket az Beniamin fiainac minden nemzetségihöz, monduán: Miczoda gonosi dolog ez, az melly lött ti közöttetec?

13 Mostan annac okaért adgyátoc ki az istentelen férfiakat, kic vadnac Gibeahba, hadd öllyüc meg öket, és veszessüc ki az gonoszt Izraelből. Es nem akarác hallani az Beniamin hai az ö attyokfiaknac az Izrael fiainac szauokat.

14 Hanem gyülénec minden fiai Beniaminnac az városokból Gibeaba, hogy ki ménnénec hartzolni az Izrael fiai ellen.

15 Számláltatánac pedig a Beniamin fiai az napon kic iöttec vala az városokból, huszon hat ezer fegyuer fogható férfiac, Gibea-

nac lakoi kiuöl, kic ſiám ſierint valánac hat ſiáz válogatott férfiac.

16 Ebből az egéſi népből, hęt ſiáz válogatott férfiac valánac kic iob kezeckel nem élnec vala, kic mindnyáián parittyából haytuán kőuet, az hay ſiálatis el üthettec vólna és nem teuelyegtec vólna haytáſokba.

a: Az az, olly vak merő erős férfiac vóltac bogy az ő iob kezeknélkül bal kezeckelis egy arant hayzoltac az ellenſéggel.

17 Az Izrael fiai pedig ſiám ſierint valánac az Beniamin fiai kiuöl négy ſiáz ezeren, kic mind fegyuert vonhatnac vala, kic hadakozó férfiac valánac.

18 Fel kelénec annac okaért, és fel ménénec az Iſtennec házába, és meg kérdéc az Iſtent, és mondánac az Izrael fiai: Ki mennyen fel elöſier közzülünc az Beniamin fiai ellen hadakozni? Es monda az WR: Iudah elöſier.

19 Fel kelénec azért az Izrael fiai reggel, és táborba ſiállánac Gibeah ellenébe.

20 Ki ménénec mondom az Izrael fiai hartzra Beniamin ellen, és rendeléc az Izrael fiai az ő hadokat ő ellenec Gibeanac ellenébe.

21 Ki iöuénec pedig az Beniamin fiai Gibeaból, és el veſiténec az Izrael fiaiba az nap húſſon kęt ezeret, kiket le verénec az földre.

22 Mind az által meg bátorítatéc az Izrael népe, és iſmét rendelóc az ő hadokat vgyan azon helyen, az hól rendeltéc vala elsö napon.

23 Fel mentenec vala pedig az Izraelnec fiai, és ſirtanac vala az WR elött, mind eſtueſig, és meg kérdettéc vala az WRat ez igéckel: El mennyeké męg hadakozni az én attyiámfiainac Beniaminnac fiai ellen? Es mondott vala az WR: mennyetec fel ő ellene.

24 Szemben lönec annac okaért az Izrael fiai, az Beniamin fiaival, maſod napon.

25 Es ki iöue Beniamin Gibeahból ő eleikbe máſod nap, és el veſiténec az Izrael fiaiba tizennyóltz ezer férfiat az földre: Kic mindnyáián kardot tudnac vala vonni.

26 Annac okaért fel ménénec mind az Izarel fiai, és mind az egéſi nép, és ménénec az Iſtennec házába, holott ſiránac, és ott lönec az WR elött: Böytölénekis ott az napon eſtueſiglen, és égö áldozattal, és hálá adáſnac áldozattyáual áldozánac az WR elött.

27 Es kérdéc az Izrael fiai az WRat (mert ott vala az napokba az Iſtennec frigy ládáia.

28 b Es Pinhas az Aaron Papnac fiának Eleázárnac fia áll vala ő elötte az napokbannis) monduán: Mennyeké męgis hadakozni töbſier az én atyámfiának Beniaminnac fiai ellen, auagy meg ſiünnyem? Felele az WR, mennyetec fel: Mert hólnap kezetekbe adom őtet.

b: Az vereből meg tetzic bogy az Leuitának feleſégéncek meg ſiáplóſitéſének hiſtoriája és az Izraelnec az Beniamin ellen való hadakozáſa, nem Samſon után vólt, mert Phines volt ackor fő pap, ki az Eleázár papnac fia vólt, ki ackor nem lehet ſéges hogy élt vólna, tölchet vemellyec azt mondgyác hogy meg lehetett, minek hogy Iſten az Phinesnec hoſzſzu életet ingedett, vólt az parázznaknac meg öléſéért. Num. 25.

29 Ha-

29 Hánya annac okaért Izrael leſeket Gibea ellen kőrőſkőrűl.

30 Es fel ménuén az Izrael fiai az Beniamin fiai ellen harmad napon, rendeléc hadokat iſmét vgy mint annac előtte.

31 Ki iőuén pedig az Beniamin fiai az népnec eleibe, el ſiakaſitatánac az városſtól, és kezdénec az nép közzűl ſokakat meg ölni mint annac előtte az őſuényeken az mezőbe (kinec eggyike az Iſten házára mégyen vala fel, az máſic Gibeahra) közel harmintz férfiakat Izrael közzűl.

32 Es mondánac az Beniamin fiai: Meg veretteténec mi előt tűnc mint annac előtte. Az Izrael fiai pedig mondánac: Sieſſűnc és ſiakáſiſiuc el őtet az városſtúl az őſuényekíg.

33 Mikor pedig minden férfiai Izraelnec ki támadtanac vólna, helyekből, rendelénec ſeregeket Baalthamárnál: Azon közbe az Izrael leſijs ki iőuénec az ő helyekről, minec vtánna Gibeah puſtán maradott vólna.

c: Az az, állánac az város közé és a város népe közé hogy azokat el ſiákaſſtanác az városſtul.

34 c Es ménénec Gibeah ellenébe tíz ezer válogatott férfiac egéſi Izraelből, és az hartznac néki búſúlánac: Amazoc pedig nem tudgyác vala hogy reáioc ért vólna immár az veſiedelem.

d: Előſzer közönſeges képpen mondgya meg, hogy Iſten meg verte az Beniamint, az után rendel meg mondgya miképpen lett az diadalom.

35 d Es meg veré az WR Izrael előtt Beniamint, és el veſiténec az Izrael fiai az nap az Beniamin fiai közzűl huſzon őt ezer és ſiáz férfiat, kic minnyáian fegyuer fogható férfiac valánac.

26 Mert mikor láttác vólna az Beniamin fiai hogy meg veretteténec: (Mert az Izrael fiai hátat adtac vala Beniaminnac, miuel hogy biznac vala az leſekbe kiket Gibeah ellen hadtanac vala.)

37 Az leſec pedig ſietuén rohanáſt töttec vala Gibeah ellen, és kűrtuel ielt aduán le vágtác vala az városnac minden lakoit, fegyuernec éliuel.

38 Hagyott idéiec vala pedig az Izrael fiainac az leſeckel, hogy mikor ők az városnac füſtit fel boczátanác.

39 Hátra fordulnánac az Izraelitác az hartzon: (Az Beniamitác pedig kezdettec vala vgy mint harmintz férfiakat meg ölni, mert ezt mondgyác vala: Bizony igen meg veretteténec mi előttünc az Izraelitác miképpen az első ütközetbe.

40 Az városnac füſti pedig fel kezdett vala menni, annîéra hogy Beniamin hátra tekintuén, látná hogy immár az városnac lángia fel érné az Eeget.

41 Es mikor láttác vólna hogy az Izrael fiai meg fordulnánac, eljjedénec az Beniamin férfiai, mert látty ác vala hogy raytoc az veſtedelem.

42 Es futni kezdénec az puſitánac vtára az Izrael férfiai előtt, és az hartz el éré őket, és az kic az városból ki iőnec vala, azokis vágiác vala őket.

43 Környül véuéc Beniamint, üzéc öket, ſiorgalmatoſſan tapodác öket mind nap keletſig, Gibeahnac ellenébe.

e Az az, mind Beniamin határaig Ieruſalem felé.

44 Húllánac annac okáért el Beniamin közzül tizen nyóltz ezer férfiac, kic mindnyáián erös férfiac valánac.

45 Az kic pedig hátat aduán el ſialadtac vala és mennec vala az puſitára Rimmon köſziklaiára, azokban meg ölénec az ö ſuényeken, öt ezer férfiakat: Es az vtán üzuén öket mind Gidomſig, meg ölénec ö közzülöc két ezer férfiakat.

46 Valánac pedig mindnyáián kic el húllottac vala az Beniamin közzül huſzon öt ezeren, kic mindnyáián fegyuert vontac az napon, és mindnyáián erös férfiac valánac.

47 Az kic pedig meg maradánac, ſialadánac à puſita felé Rimmón köuére hat ſiáz férfiac, és lönec az Rimmon köuén négy hólnapig.

48 Touábba az Izrael fiai meg térénec az Beniamin fiaira, *f* és meg öléc öket fegyuernec éliuel, az városokból férfiakat, az mezökbe pedig barmokat mindeneket valamiket kaphatnac vala: Minden városokatis mellyec meg maradtac vala mind meg égetéc.

f. Tudui illic ak kic maradtac vala vagy az városba vagy máſutt.

XXI. Réſz.

Az Izraéliták ſánnyác az Beniamitáknac vereſedelmeket, meg kegyelmeznec az el ſaladott hat ſáz férfiunac, elö hiuattyác öket, az Iabes Gilead népér le vágattyác hogy az hadban nem vóltac, hoznac onnét négy ſáz leánzokat, azokat adgyác az négy ſáz Beniamitaknac feleſégül, az két ſázának pedig azt mondác hogy az Silohnac leáni közzül ragadozzanac magoknac feleſégül leányokat.

1 TOuábba az Izrael fiai meg eskűuénec Miſpahba ez igeckel: Senki közzülünc való férfiu ne adgya leányát Beniaminnac feleſégül.

2 Es el méne az nép az Iſtennec házába, és ott lönec mind eſtueſig az Iſteñec elötte, és fel emeluén az ö ſiauokat, nagj ſiráſſal ſiránac

3 Es mondánac: Miért lett ez az dolog Izraelnec Wra Iſtene Izraelbe, hogy el fogyna egy nemzetség ma Izraelből?

4 Az vtán való napon fel kele az nép, és eppíténec óltárt ott, és áldozánac égö áldozattal, és hálá adáſnac áldozattyáual.

5 Es mondánac pedig az Izrael fiai: Kiczoda az à ki az gyüleközetbe fel nem iött Izraelnec minden nemzetſégi közzöl az WRhoz? Mert eröſſen meg eſküttec vala az felöl az ki fel nem iött vólna az Wrhoz Miſpahba, ezt monduán: Haluán meg hallyon.

6 Es meg ſánác az Izrael fiai az ö attyokfiát Beniamint, és mondánac: Ki vágattatott ma egy nemzetség Izraelből.

7 Mit kell czelekednünc azokkal kic meg maradtanac feleſégnélkül, ha mi meg eskűttünc az Wrra, hogy nem adgyuc nékiec feleſégül az mi leányinkat?

8 Es mondánac: Kiczoda olly az Izrael nemzetſégi közzül, ki fel nem iött az WRhoz Miſpahba? Es

ba? És imé nem iött vala ſenki az táborba Iabes Gileadból az gyülekőzetbe.

9 Mert meg ſiámlátatott vala az nép, és imé nem vala ott ſenki az Iabes Gileád lakoiba.

10 Küldé azért oda az gyülekőzet tizenkęt ezer erős férfiakat, és meg paranczolác nékiec monduán: Mennyetec el, és vágiátoc le az Iabes Gilead lakoit fegyuernec éliuel, mind aſſioni állatokat és gyermekeket.

11 Ezt czelekedgyétec pedig, hogy minden férfiat, és aſſioni állatot valamelly férfiual hált, meg öllyétec.

12 Találanac pedig az Iabes Gileád lakoi között négy ſiáz hajadan leányokat, kic męg férfiat, nem eſmertec vala, kiket el hozánac az táborba Silohba, melly vala Chanaan földébe.

13 Küldénec annac okaért az egéſi gyülekőzet, és ſiolánac az Beniamin fiainac kic valánac az Rimmón kőſziklába, és bekeſſéget igerénec nékiec.

14 Annac okaért meg tęre Beniamin az időbe, és adác ő nékic feleſégül az leánzókat kiket eleuenen meg tartottac vala az Iabes Gilead aſſiony nepi közzül, és nem lőn elég ő nékic.

15 Az nép pedig bankodéc Beniaminon, hogy az WR romláſt tett vólna az Izrael nemzetſégibe.

16 Mondánac annac okaért az gyülekőzetnec vénei: Mit czelekedgyünc az többinec feleſégőc felől? Mert el fogyott Beniamin közzül az aſſioni állat.

17 Mondánac annac felőtte: Az Beniamitác birodalma, örökſég ſierint ezeké az kic maradtac: Mert nem kell: Izraelbe egy nemzetſégnekis el törőltetni.

18 Mi pedig nem adhatunc nékiec feleſéget az mi leáninc közzül. Mert meg eskűttec vala az Izrael fiai, monduán: Atkozott az ki leányát adgya Beniaminnac.

19 Mondánac annac felőtte: Imé az WRnac innep napia léſien Silohba eſtendőnként, az helyen melly vagyon az Iſten házánac Bethelnec mellette éſiac felől és nap kelet felől az út mellett, melly az Iſtennec házától fel mégyen Sechembe, Lebonánac dél felől való réſiébe.

20 Meg paranczolác azért az Beniamin fiainac, monduán: Mennyetec el leſelkődgyetec az ſiőlőkbe.

21 Es vegyetec eſietőkbe mikor ki iőuendnec az Siloh leáni ſereggel tántzolni, ti pedig ackor iőijetec ki az ſiőlőkből, és ragadgyatoc magatoknac ki ki feleſéget az Siloh leányi közzül és mennyetec az Beniamin földébe.

22 ✠ Ha pedig mi előnkbe iőuendnec az ő Attyoc, vagy attiokfioc feiedelmi, ackor azt mondgyuc nékiec: Könyörűllyetec raytoc mi érőttünc, mert nem hozhattunc mindeniknec aſſiony

a: Az az, ha mi hozzánc illnec panaſſlani, és azt mődgyác hogy nem adhattyác leányokat, mert meg eskűttec hogy leányokat nem adgyác nékic, mi azt mondgyuc hogy ártatlanac az eskűvéſtől, miuel hogy ők nem adtác, hanem ti ragattátoc el azokat.

asſiony embert amaz hadból,és miuel hogy nem ti adtátoc nékiec, azért az eskűuéſtől ártatlanoc vattoc.

23 Azképpen czelekedénec azért az Beniamin fiai,és viuéc feleſéget az ő ſiámoc ſierint à tántzolóc közzűl, kiket el ragadánac, és el ménénec, és háza terénec az ő örökſégekbe, és városokat eppſtuén lakánac azokba.

24 Annac okaért elmenénec onnan az Izrael fiai az idobe, ki ki az ő nemzetſége és háza népe közzé, ki ménénec mondom ki ki az ő örökſégébe.

25 Az napokba nem vala király Izraelbe, kinec kinec az mi iónac tettzic vala az ő ſieme elött, azt czelekedi vala.

¶ *Az Birákról való Könyvnec vége.*

RVTH KÖNYVE.

¶ *Az Ruth az ő Wrához való ſieretetéből, és Iſteni ſieretetből inditatuán, Moab tartományából Izraelbe mégyen az ő napáual, Naomiual: Es miuel hogy az Ruthnac első Wránac rokona vala Booz, (mert az Elimelech az ô feleſégéuel Naomiual és két fiáual az drágaſág elótt ment vala Moab tartományába, holott bötte vala feleſégül eggyic fiánac az Ruthot.) Annac okaért az Ruth Boozhoz mégyen feleſégül, kitől ſiületic az Obed, Dauidnac ősi.*

I. Réſz.

¶ Elimelech az Bűkſégnec ideién Bethlehemből Moab tartományába mégyen feleſégéuel és két fiáual. Meg hal Elimelech és az ő két fia, marad ezec az feleſége két menyéuel, kiknec eggyikeuel, tudni illic á Ruth aſſonyal haza megyen hazáiába az eſtendő muiua, &c.

1 AZ NAPOKban mikor à birác itélnec vala, lön ehſég à földön, és el méne egy férfiu Iudah városából Bethlehemből hogy iárna kelne az Moab földében, mind feleſégéuel és két fiaiual egyetemben.

2 Neue pedig az férfiunac vala Elimelech, és az ő feleſégénec neue Naomi, az ő két fiainac neuec pedig Mahlón, és Hilion, Ephratęuſoc Iudánac városából Bethlehemből valóc: Es bę ménuén az Moab tartományában ott lakánac.

3 Meg hala pediglen Elimelech, Naominac az férie: Es meg marada ő, és az ő két fiai.

4 Vönec